

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. W I PÓŁROCZU 2022 R.

Warszawa, sierpień 2022 r.

Spis treści

I. PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.	4
II. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY	9
1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	9
2. CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU	11
3. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI GRUPY	12
3.1. Produkty bankowe	12
3.2. Działalność maklerska	16
3.3. Udział Banku w programach operacyjnych i mechanizmach finansowych oraz współpracy	17
3.4. Wyróżnienia i nagrody	19
4. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI W BOŚ S.A.	20
5. WYBRANE DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GRUPY	21
6. KIERUNKI ROZWOJU BANKU	21
7. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	24
III. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ	25
1. WYNIKI FINANSOWE GRUPY	25
1.1. Rachunek wyników Grupy	25
1.2. Bilans Grupy	30
1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy	35
2. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI	36
IV. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE	37
1. RYZYKO KREDYTOWE	37
2. RYZYKO FINANSOWE	40
2.1. Ryzyko płynności	42
2.2. Ryzyko stopy procentowej	46
2.3. Ryzyko walutowe	50
2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe	52
3. RYZYKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI	54
3.1. Ryzyko operacyjne	54
3.2. Ryzyko braku zgodności	55
V. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	56
1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI	56
2. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW	56
3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	56
4. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ	57
5. INFORMACJE O UMOWACH BANKU	57
5.1. Umowy znaczące	57
5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	57
5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych	57
6. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA	58
7. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH ORAZ RYZYKU PRAWNYM	58
8. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA	61
9. INFORMACJA O DYWIDENDZIE	61
10. INFORMACJE O WARTOŚCI PRZYJĘTYCH ZABEZPIECZEŃ	61
11. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI	62
11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku	62
11.2. Akcje własne	62
11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu	62
11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych	62
11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych	62
11.6. Zasady zmiany Statutu Banku	63
12. ORGANY BANKU	63
12.1. Rada Nadzorcza Banku	63

12.2. Zarząd Banku	64
13. SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	64
14. KONFLIKT INTERESÓW W BOŚ S.A.	66
15. POLITYKA WYNAGRODZEŃ W BOŚ S.A.	66
15.1. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.	66
15.2. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych	67
15.3. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej	67
15.4. Szkolenia i rozwój	67
16. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA – FUNDACJA BOŚ	69
17. INFORMACJE O ZDARZENIACH PO DNIU BILANSOWYM	72
VI. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	73

I. PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę jednostki dominującej nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A. oraz BOŚ Leasing – Eko Profit S.A. oraz jednostką zależną w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o.

Wyniki Grupy BOŚ S.A.

W I półroczu 2022 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 83,9 mln zł wobec 6,9 mln zł w analogicznym okresie ub.r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła poprawę wyników przede wszystkim w obszarze wyniku odsetkowego.

Wybrane pozycje rachunku wyników	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana (%)
Wynik z tytułu odsetek		334 029	177 520	88,2
Wynik z tytułu opłat i prowizji		68 559	69 794	-1,8
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		21 187	30 952	-31,5
Wynik z pozycji wymiany		21 339	13 394	59,3
Wynik z pozostałej działalności		718	-4 644	x
Koszty ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		-4 983	-9 050	-44,9
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		-92 452	-63 149	46,4
Ogólne koszty administracyjne		-237 308	-197 060	20,4
Zysk brutto		111 089	17 757	525,6
ZYSK NETTO		83 877	6 864	1 122,0

Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek na poziomie 334,0 mln zł. Wynik był wyższy o 156,5 mln zł, niż w I półroczu 2021 roku. Przychody z tytułu odsetek wzrosły o 237,1 mln zł. Najwyższy wzrost odnotowano w przychodach odsetkowych od klientów instytucjonalnych, odsetkach od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych a także przychodach odsetkowych z tytułu należności od klientów detalicznych. Głównym powodem wzrostu przychodów były decyzje RPP o podwyżkach stóp procentowych. Koszty odsetkowe ogółem zwiększyły się o 80,6 mln zł wobec I półrocza 2021 roku. Wzrost kosztów odsetkowych był niższy niż przychodów ze względu na utrzymujący się znaczący udział rachunków bieżących i niskooprocentowanych produktów depozytowych. Bank oferował klientom lokaty terminowe na warunkach dostosowanych do wzrostu stóp procentowych. W czerwcu br. Bank podwyższył oprocentowanie EKOlokat Promocyjnych 3, 6 i 12-miesięcznych, sprzedawanych w kanałach elektronicznych oraz w placówkach Banku a także oprocentowanie EKOkonta Oszczędnościowego. Najwyżej oprocentowana - na 7% była EKOlokata Promocyjna 3M dostępna w kanałach zdalnych. Oprocentowanie tej lokaty plasowało ofertę Banku na wiodącej pozycji rynkowej na tle innych banków. W związku z podwyższeniem oprocentowania lokat oraz wzrostem zobowiązań wobec klientów detalicznych w kolejnych miesiącach nastąpi wzrost kosztów odsetkowych.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 68,6 mln zł, co oznacza zmniejszenie o 1,2 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu 2021 roku. Niższe były przychody z tytułu usług maklerskich z powodu dekonjunkury na rynku giełdowym. Natomiast wzrosły prowizje od gwarancji i akredytyw oraz opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 21,2 mln zł wobec 31,0 mln zł w I półroczu 2021 roku.

W I półroczu 2022 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -92,5 mln zł wobec -63,1 mln zł w analogicznym okresie 2021 roku, głównie z powodu wyższych odpisów w pionie klientów instytucjonalnych.

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 40,2 mln zł, tj. o 20,4% wobec analogicznego okresu 2021 roku, głównie z powodu wyższych kosztów świadczeń pracowniczych o 17,6 mln zł. Wzrost kosztów wynagrodzeń nastąpił głównie w obszarach związanych z rozwojem biznesu a także w obszarze bezpieczeństwa,

przeciwdziałania praniu pieniędzy i IT. W Banku zakończył się proces wartościowania stanowisk pracy, mający na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do aktualnych poziomów rynkowych, co przełożyło się na wzrost wynagrodzeń. Ponadto Bank utworzył rezerwy na wynagrodzenia premiowe także dla pracowników nie objętych premią sprzedażową, podczas gdy w roku ubiegłym zostały one ujęte dopiero na koniec roku, kiedy uprawdopodobniło się wypracowanie wyniku finansowego powyżej założeń planistycznych. Drugim istotnym czynnikiem wzrostu ogólnych kosztów administracyjnych były składki i wpłaty na BFG, które zwiększyły się o 11,8 mln zł. Koszty rzeczowe wzrosły o 6,7 mln zł.

Rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi i program ugód

Kwota mieszkaniowych kredytów hipotecznych, denominowanych w CHF w wartości nominalnej (brutto) wyniosła 850 mln zł na koniec I półrocza 2022 roku. Utworzona przez Bank rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą CHF wynosi 461,4 mln zł na dzień 30 czerwca 2022 roku (427 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku).

Łączna wartość rezerwy na walutowe kredyty hipoteczne wynosi 481,4 mln zł na dzień 30 czerwca 2022 roku (462 mln zł na dzień 31 grudnia 2021 roku) z czego 413,2 mln zł (408,1 mln zł na koniec roku 2021) prezentowane jest jako rezerwa na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, a 68,3 mln zł prezentowane jako dodatkowe odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Utworzone przez Bank rezerwy na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą obcą uwzględniają koszt programu ugód dla klientów spłacających walutowe kredyty hipoteczne na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego. Bank uruchomił program ugód w dniu 31 stycznia 2022 roku. Bank zawarł 126 ugód dotyczących walutowych kredytów hipotecznych w I półroczu 2022 roku. Do Banku wpłynęło 598 wniosków o ugody. Saldo do spłaty tych kredytów przed konwersją wyniosło 83,8 mln zł.

Wskaźniki finansowe

Wskaźniki finansowe	I półrocze 2022	2021	Zmiana w p.p.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	6,6	2,5	4,1
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	0,6	0,2	0,4
Marża odsetkowa na aktywach ogółem	2,6	1,8	0,8
Koszt ryzyka	-1,0	-0,8	-0,2
Koszty/dochody (C/I), przy założeniu równomiernego rozłożenia w całym roku kosztów jednorazowej składki BFG	52,0	64,9	-12,9
Współczynnik kapitału Tier I	13,21	13,26	-0,05
Łączny współczynnik kapitałowy	14,32	14,61	-0,29

Wskaźnik zwrotu z kapitału (ROE) liczony jako relacja zysku netto za ostatnie 12 miesięcy do średniego stanu kapitału wyniósł 6,6% wobec 2,5% za cały 2021 rok.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku odsetkowego za ostatnie 12 miesięcy do średniego stanu aktywów, wyniosła 2,6% wobec poziomu 1,8% za okres całego 2021 roku. Poprawa została osiągnięta w wyniku wzrostu stóp procentowych i w konsekwencji wzrostu marży odsetkowej spowodowanej głównie poprawą rentowności nadwyżki aktywów odsetkowych nad pasywami oraz marży depozytowej na nieoprocentowanych rachunkach bieżących.

Istotnie poprawił się wskaźnik koszty/dochody (C/I), który wyniósł 52,0% wobec 64,9% w roku 2021, głównie na skutek wyższego tempa wzrostu przychodów niż kosztów.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy, zarówno z zastosowaniem rozwiązań przejściowych MSSF 9, jak i bez nich utrzymywał się powyżej wartości zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Na dzień 30 czerwca 2022 roku Bank i Grupa spełniały obowiązujące normy kapitałowe. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 13,21 % a łączny współczynnik kapitałowy 14,32%.

Wyższe cele strategiczne

W dniu 22 czerwca 2022 roku uchwałą Rady Nadzorczej Banku zaakceptowana została aktualizacja Strategii BOŚ S.A. na lata 2021 – 2023 (raport bieżący nr 19/2021 z dnia 22 czerwca 2021 roku).

Punktem wyjścia do aktualizacji Strategii były zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, m.in. uwarunkowania rynkowe i makroekonomiczne, które skutkować będą wyższymi aspiracjami finansowymi Banku.

Dotychczasowy model biznesowy Banku i kierunki strategicznego rozwoju pozostał bez zmian.

Cele Banku zdefiniowane w Strategii na koniec 2023 roku są następujące:

- poziom WNDB powyżej 734 mln zł,
- wskaźnik ROE na poziomie 6,3%,
- wskaźnik C/I na poziomie około 54%,
- udział zielonych kredytów w wolumenie kredytów ogółem na poziomie 50%,
- zaangażowanie pracowników 58%.

Strategia zawiera założenia odnoszące się do przyszłości, które były oparte na przewidywaniach Zarządu Banku, jednak są uzależnione od wielu czynników będących poza obszarem oddziaływania Zarządu Banku, co może skutkować tym, że faktyczne dane mogą znacząco odbiegać od tych przedstawionych w sformułowaniach odnoszących się do przyszłości.

Wzrost udziału kredytów proekologicznych

W I półroczu 2022 roku sprzedaż kredytów proekologicznych stanowiła 50,1% sprzedaży kredytów ogółem. Wartość nowych kredytów proekologicznych w I półroczu 2022 roku wyniosła 938 mln zł i była o 49% wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W zdecydowanej większości (kwotowo) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów instytucjonalnych (97%). Największy udział miały środki wypłacone na zadania z sektora przemysłu (47% wolumenu ogółem kredytów proekologicznych).

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2022 roku wynosiło 5 037 mln zł i wzrosło o 5,8% w stosunku do 31 grudnia 2021 roku. Udział kredytów proekologicznych stanowi 39,4% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2021 udział ten wynosił 37,1%).

Emisja obligacji

W dniu 14 czerwca 2022 roku została podjęta przez Zarząd Banku uchwała w sprawie organizacji Programu emisji instrumentów dłużnych do kwoty 1 mld zł.

Wyemitowane instrumenty dłużne mogą zostać ustrukturyzowane w sposób pozwalający na zaliczenie ich odpowiednio do kapitałów własnych emitenta Tier II w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. lub do zobowiązań kwalifikowalnych w rozumieniu Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Emisja instrumentów dłużnych przeprowadzona zostanie w trybie emisji prywatnej, skierowanej do jednego inwestora lub publicznej bezprospektowej skierowanej wyłącznie do inwestorów kwalifikowanych w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r.

Wpływ wojny w Ukrainie na działalność

BOŚ monitorował sytuację gospodarczą i rynkową, a w szczególności związaną z tym możliwość wystąpienia nagłych, gwałtownych zdarzeń zewnętrznych o dużej skali oddziaływania, mogących pośrednio wywierać znaczący wpływ na sytuację Banku.

Bank przeanalizował wpływ tych zdarzeń na ryzyko finansowe oraz dokonał oceny skutków potencjalnych negatywnych scenariuszy w ramach dokonywanych testów warunków skrajnych.

Wyniki testów warunków skrajnych wskazują na nieznaczny wzrost ekspozycji na ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta, tym niemniej wpływ na ryzyko utrzymuje się w ramach zakładanego przez Bank poziomu.

W ramach dotychczasowej realizacji ścieżki scenariusza stresowego wynikającego z aktualnie trwającego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, Bank nie odnotował problemów z utrzymaniem płynności oraz negatywnych

skutków w pozostałym ryzyku finansowym. Poza chwilowym zaburzeniem płynności rynku międzybankowego oraz chwilowo istotnie zwiększonym poziomem wypłat gotówkowych nie wystąpiły inne istotne symptomy wskazujące na możliwość pogorszenia sytuacji płynnościowej Banku.

Z punktu widzenia ryzyka finansowego osłabienie waluty krajowej oraz wzrost stóp procentowych również nie generuje negatywnych skutków.

Bank na bieżąco monitoruje klientów, którzy są potencjalnie narażeni na negatywny wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie. Na podstawie przeglądu portfela dokonanego po rozpoczęciu wojny w Ukrainie, Bank zidentyfikował 27 Klientów o powiązaniach organizacyjnych, handlowych lub organizacyjno-handlowych z Ukrainą, Rosją i Białorusią o łącznym zaangażowaniu 1,2 mld zł na koniec I półrocza 2022 roku. Centra Biznesowe prowadzą bieżący dialog z Klientami. Cyklicznie przedkładana jest informacja o sytuacji Klientów do wiadomości Zarządu Banku. Jednakże wyżej wspomniany portfel nie miał dotychczas istotnego wpływu na poziom odpisów, jakość portfela kredytowego i adekwatność kapitałową.

Sytuacja międzynarodowa - niezmiennie od wybuchu wojny - ma wpływ na cyberbezpieczeństwo Banku. Od lutego b.r. widoczny jest utrzymujący się trend zwiększonej liczby prób ataków na usługi bankowości elektronicznej Banku. Ataki w większości mają na celu przełamanie zabezpieczeń z wykorzystaniem znanych – opublikowanych w ostatnim czasie podatności systemów. Nie zidentyfikowano incydentu skutecznego przełamania zabezpieczeń. Nie zidentyfikowano również skutecznych ataków DDoS na elementy bankowości elektronicznej (DDoS - zmasowany rozproszony atak mający na celu uniemożliwienie dostępu Klientów). W zakresie monitorowania zdarzeń w cyberprzestrzeni w Banku funkcjonuje w trybie 24/7 komórka Security Operation Center. Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa aktywnie uczestniczy w pracach grup sektora finansowego, gdzie ma miejsce wymiana informacji o bieżących zdarzeniach związanych z sytuacją międzynarodową.

Działania pomocowe i komunikacyjne

Bank w ramach wsparcia dla Ukrainy zniósł opłaty za przelewy na rachunki ukraińskie zarówno dla klientów indywidualnych, jak i fundacji oraz stowarzyszeń. Brak opłat dotyczy przelewów kierowanych do banków na terenie Ukrainy, a także wpłat gotówkowych w celu pomocy Ukrainie lub obywatelom Ukrainy na rachunki fundacji i stowarzyszeń.

W związku z trudną sytuacją humanitarną w Ukrainie i potrzebą pomocy w każdy możliwy sposób, Bank zorganizował w trakcie I. półrocza 2022 sześć zbiórek rzeczowych wśród pracowników. W ramach zbiórek przekazano między innymi artykuły niezbędne do wyposażenia apteczek dla walczących w Ukrainie, środki higieniczne i opatrunkowe, kosmetyki, żywność długoterminową, latarki, powerbanki, kubki termiczne dla obywateli przybyłych z Ukrainy, produkty medyczne wspierające wyposażenie szpitali w Ukrainie.

Ponadto Fundacja Banku uruchomiła specjalne konto: Pomoc Ukrainie, na które można było przekazywać środki na wsparcie Ukrainy i jej obywateli. Każda wpłata wykonana przez pracownika BOŚ, została podwojona przez BOŚ S.A. Wpłaty nie były objęte prowizją. Całość środków trafiła do beneficjentów za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża.

W związku z tym, że potrzeba pomocy jest znacznie większa, pracownicy Banku cały czas mogą przysyłać na dedykowany adres mailowy propozycje inicjatyw na rzecz ofiar wojny w Ukrainie, m.in. zbiórek rzeczowych, ogłoszeń o rzeczach do oddania lub przyjęcia w ramach wsparcia Ukrainy. Ogłoszenia te są publikowane w intranecie Banku.

Równolegle z działaniami pomocowymi, Bank prowadził działania komunikacyjne. Podejmowane działania obejmowały między innymi:

- bieżące informowanie klientów o dostępie do placówek Banku oraz zachęcanie do korzystania z systemów bankowości elektronicznej (BOŚBank24 i iBOSS24) jak również przypominanie o możliwościach podejmowania gotówki z sieci bankomatów,
- informowanie o bezpieczeństwie systemów bankowych na stronie: <https://www.bosbank.pl/klient-indywidualny/aktualnosci/polskie-banki-sa-bezpieczne>,
- bieżące odpowiadanie na pytania mediów dotyczące wprowadzonych przez bank procedur związanych ze środkami ostrożności.

Projekt „BOŚ Bank na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej” ze środków grantu udzielonego przez Europejski Bank Inwestycyjny

Od marca 2022 roku Bank realizuje projekt „BOŚ Bank na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej” współfinansowany ze środków grantu udzielonego przez Europejski Bank Inwestycyjny w ramach unijnej inicjatywy ELENA (European Local ENergy Action), finansowanej z programu Unii Europejskiej Horyzont 2020.

W ramach Projektu ELENA, BOŚ może m.in. finansować do 90% kosztów usług doradczych niezbędnych do realizacji przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną.

Dzięki środkom grantu będzie możliwe finansowanie przygotowania analiz i dokumentacji technicznej niezbędnych dla rozpoczęcia inwestycji, które przyczynią się do podniesienia skuteczności energetycznej poprzez:

- poprawę efektywności energetycznej (także w połączeniu z instalacjami OZE) budynków mieszkalnych (wielo- i jednorodzinnych) i budynków użyteczności publicznej;
- poprawę efektywności energetycznej (także w połączeniu z instalacjami OZE) przedsiębiorstw i innych podmiotów (np. wyższych uczelni);
- budowę i modernizację sieci ciepłowniczych;
- modernizację oświetlenia ulicznego;
- budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

Program „Mój elektryk”

Bank zawarł umowę z NFOŚiGW na dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych w ramach Programu Priorytetowego „Mój elektryk” w dniu 8 września 2021 roku. Celem Programu jest wsparcie zakupu pojazdów zeroemisyjnych. Program jest przewidziany na okres 2021-2022. W ramach umowy Bank dysponuje kwotą 100 mln zł na dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych w ramach Programu Priorytetowego „Mój elektryk” (PME, Program). Środki mają być wykorzystane w latach 2021-2022.

W okresie od 6 grudnia 2021 r. do 11 lipca 2022 r. do Banku wpłynęło ponad 2,8 tys. wniosków na łączną kwotę 89,2 mln zł. Zarząd Narodowego Funduszu zatwierdził 28 zbiorczych wniosków, które dotyczą dopłat do 2 175 przedsięwzięć (pojazdów). Łączna wartość zatwierdzonych wniosków wynosi 66,1 mln zł, tj. 66,1% środków udostępnionych BOŚ na lata 2021-2022.

W dniu 12 lipca 2022 r. Bank wystąpił o kolejną pulę środków na dopłaty w wysokości 100 mln zł.

Faktoring

W I półroczu 2022 roku obroty wypracowane z tytułu transakcji faktoringowych w BOŚ osiągnęły wartość 3 mld zł, co oznacza wzrost o 49,1% w porównaniu do I półrocza 2021 roku. Dynamika jest większa niż rynku faktoringowego, obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów wzrosły w tym okresie o 33,2%.

W okresie pandemii oraz po nim znaczącym ułatwieniem w pozyskiwaniu finansowania przez przedsiębiorców były gwarancje faktoringowe, udzielane przez BGK, zabezpieczające przede wszystkim transakcje faktoringu odwrotnego.

II. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY

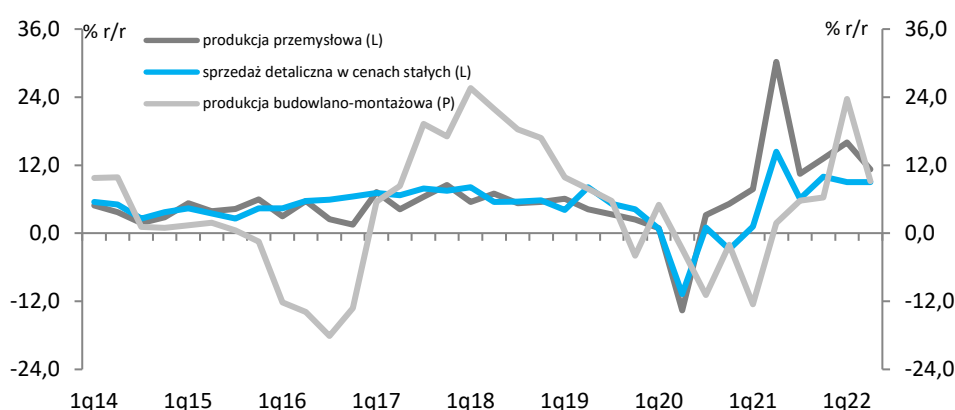
1. Sytuacja makroekonomiczna

Inwazja Rosji na Ukrainę rozpoczęta 24 lutego 2022 roku istotnie zmieniła perspektywy gospodarki światowej, a w szczególności europejskiej. Konflikt na Ukrainie poskutkował wyraźnym pogorszeniem nastrojów przedsiębiorców i konsumentów przede wszystkim w Europie, po tym jak w I kwartale w USA i w Europie aktywność gospodarczą w szczególności w obszarze usług, pozytywnie wspierało znoszenie obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa. Źródłem pogorszenia nastrojów przedsiębiorców i konsumentów był przede wszystkim skokowy wzrost cen surowców, w szczególności energetycznych oraz ryzyko braku dostaw wystarczającej ilości surowców energetycznych (głównie gazu) do Europy, skutkujące perspektywą istotnego ograniczenia aktywności gospodarczej, przede wszystkim w Europie.

W Polsce w trakcie II kwartału aktywność w przemyśle, budownictwie i handlu detalicznym sukcesywnie słabła. W II kwartale wzrost produkcji przemysłowej wyniósł 11,3% r/r wobec 16,0% r/r I kw., wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 9,2% r/r wobec 23,7% r/r w I kw. Z kolei sprzedaż detaliczna wzrosła w II kw. o 9% r/r, tj. w podobnej skali co w I kw. W II kw. na dynamikę krajowej aktywności gospodarczej istotny wpływ miały efekty sezonowe i statystyczne bazy odniesienia, niemniej w szczególności dane za czerwiec wskazały na hamowanie aktywności polskiej gospodarki. Pod koniec II kw. ujawniły się też pierwsze oznaki osłabienia dynamiki wynagrodzeń i zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw - wobec bardzo wysokich poziomów notowanych w I kw.

W I połowie roku w głównych gospodarkach światowych postępował dynamiczny wzrost inflacji do nieobserwowanych od dekad poziomów. Był on efektem: - skokowego wzrostu cen surowców na rynkach światowych w następstwie konfliktu na Ukrainie; - utrzymujących się postpandemicznych problemów z globalnymi łańcuchami dostaw, co stymulowało wzrost cen komponentów do produkcji; - silnego popytu w warunkach otwierania się gospodarek. Na koniec II kw. wskaźnik CPI osiągnął w USA poziom 8,6% r/r, a w strefie euro poziom 8,1% r/r.

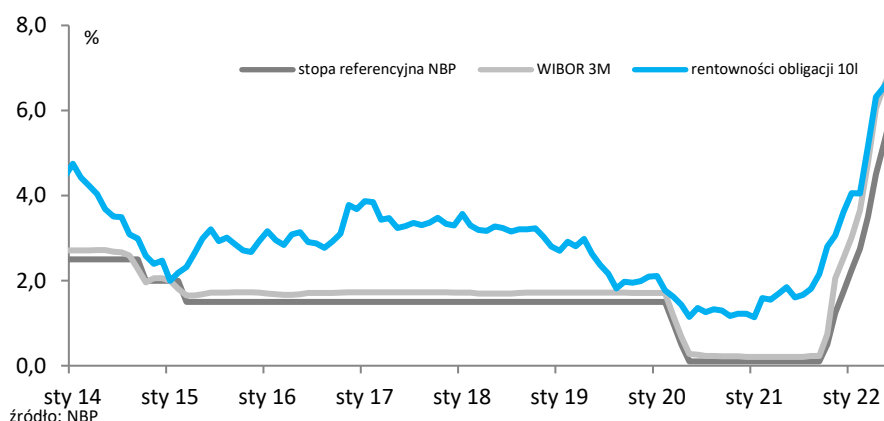
Dynamika produkcji i sprzedaży detalicznej w Polsce

Także w Polsce w trakcie I półrocza 2022 roku krajowy wskaźnik cen towarów i usług CPI kontynuował dynamiczny wzrost - do 15,5% na koniec II kw. Do wzrostu inflacji przyczynił się przede wszystkim wzrost dynamiki cen paliw w wyniku skokowego wzrostu cen ropy naftowej na globalnym rynku oraz silny wzrost cen żywności. Obserwowany był także rosnący wskaźnik inflacji bazowej - m.in. efekt wzrostu popytu na skutek znoszenia obostrzeń epidemicznych oraz ograniczeń po stronie podaży wskutek globalnych problemów w logistycznych łańcuchach dostaw.

W pierwszych dwóch kwartałach oraz z początkiem III kw. Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała cykl zacieśniania polityki monetarnej. Od stycznia do lipca stopy procentowe NBP zostały podwyższone o 4,75 pkt. proc.: stopa referencyjna NBP do 6,50%, stopa depozytowa – do 6,00%, a stopa lombardowa - do 7,00%. RPP uzasadniała zaostrzenie polityki monetarnej wzrostem obaw przed utrwaleniem się podwyższonej inflacji w przyszłości.

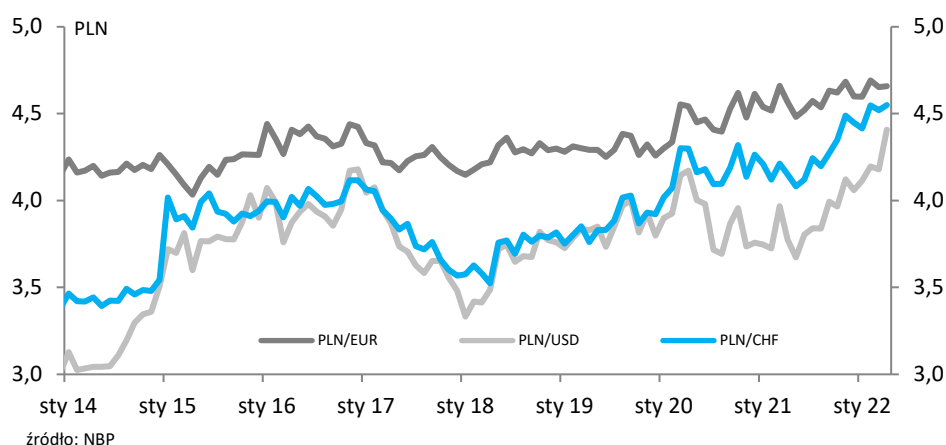
Stopy procentowe w Polsce

W I kw. i przez większość II kw. sytuację na globalnym rynku finansowym zdominowały oczekiwania na kontynuację zacieśniania polityki monetarnej głównych banków centralnych w reakcji na skokowy wzrost inflacji. Jednocześnie rosły też obawy co do wpływu wyższej inflacji, restrykcyjnej polityki monetarnej oraz konsekwencji wojny na Ukrainie na aktywność gospodarczą w średnim okresie. W trakcie II kw. na rynkach finansowych coraz silniej ujawniły się obawy przed recesją gospodarczą, w szczególności w Europie, co szczególnie negatywnie wpłynęło na notowania europejskich aktywów finansowych.

W tych warunkach wyraźnie obniżyły się notowania indeksów akcji. Z kolei po dynamicznym wzroście rentowności obligacji skarbowych przez większość I połowy roku, pod koniec II i na początku III kw. ukształtowały się one na niższych poziomach wobec maksimów notowanych w II kwartale.

Kurs złotego

Na polskim rynku obligacji skarbowych przez większość I półrocza kontynuowany był dynamiczny wzrost rentowności pod presją rosnącej inflacji i oczekiwań na zacieśnienie polityki monetarnej. Na przełomie II i III kw. rentowności wyraźnie obniżyły się w ślad za rynkami bazowymi i spadkiem oczekiwań co do skali zacieśnienia polityki monetarnej przez RPP w warunkach napływających danych wskazujących na osłabienie aktywności gospodarki polskiej. Od początku roku do końca II kw. rentowności obligacji 2-letnich wzrosły o 446 pkt. baz. do 7,76%, zaś rentowności obligacji 10-letnich wzrosły o 323 pkt. baz. do 6,87%. Zaostrzenie polityki pieniężnej NBP spowodowało też skokowy wzrost stóp procentowych rynku pieniężnego. Stawka WIBOR 3M wzrosła od początku roku do końca II kw. o 451 pkt. baz. do 7,05%.

Od początku bieżącego roku kurs złotego charakteryzuje się wysoką zmiennością. W I kw. presja deprecyjna na kurs złotego była konsekwencją wysokiej niepewności związanej z inwazją Rosji na Ukrainę, z kolei w II kw. i na początku III kw. – niepewności co do perspektyw gospodarki europejskiej w kontekście ograniczenia dostaw gazu z Rosji do Europy. W rezultacie na początku marca kurs złotego okresowo osiągnął poziomy 4,96 złotego za euro, 4,94 złotego za franka szwajcarskiego oraz 4,57 złotego za dolara amerykańskiego. Po okresowym umocnieniu w II kw., w lipcu złoty ponownie osłabił się - okresowo powyżej 4,80 złotego za euro, 4,90 złotego za franka szwajcarskiego oraz 4,80 złotego za dolara.

2. Czynniki, które będą miały wpływ na osiąganе wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w 2022 roku wpływać będą uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja na rynkach finansowych.

Najistotniejszym obecnie czynnikiem, który kształtuje i będzie kształtował sytuację makroekonomiczną i rynkową jest wzrost ryzyka geopolitycznego w konsekwencji inwazji wojsk rosyjskich na Ukrainę w dn. 24. lutego oraz sankcje ekonomiczne nałożone przez Unię Europejską, USA i inne państwa na Rosję i Białoruś. Oznacza to perturbacje dla gospodarek europejskich, w tym dla polskiej gospodarki, o charakterze podażowym i popytowym.

Sytuacja ta oddziałuje i będzie oddziaływała na gospodarkę polską m.in. poprzez: - kanał surowcowy (poprzez ograniczoną dostępność i wysokie ceny nośników energii), - kanał handlowej wymiany międzynarodowej, - kanał zaufania, oddziałujący poprzez m.in. skłonność do inwestowania i konsumpcji.

Generalnie gospodarczymi konsekwencjami konfliktu na Ukrainie będą wysoka dynamika cen i słabsza aktywność gospodarcza w Europie i w Polsce w stosunku do prognoz sprzed inwazji.

W szczególności wzrost ryzyka geopolitycznego w następstwie konfliktu na Ukrainie oznacza:

- osłabienie aktywności polskiej gospodarki, które wyraźniej uwidoczni się w II połowie 2022 roku,
- podwyższenie zmienności sytuacji na rynku pracy w kontekście ruchów migracyjnych - z jednej strony w niektórych sektorach wzrośnie podaż pracowników (np. handel, usługi, hotelarstwo) dzięki znaczącemu napływowi uchodźców z Ukrainy (głównie kobiet), z drugiej strony wystąpi spadek dostępności pracowników (budownictwo, transport), w następstwie wyjazdów na Ukrainę obywateli ukraińskich dotychczas pracujących w Polsce;
- wysoki wskaźnik inflacji CPI w następstwie globalnego wzrostu cen surowców,
- utrzymanie w II poł. roku podwyższonych stóp procentowych NBP przez Radę Polityki Pieniężnej w warunkach wysokiej inflacji,
- podwyższoną zmienność notowań krajowych aktywów finansowych,
- osłabienie popytu na kredyty w warunkach niepewnej sytuacji gospodarczej oraz wyższych stóp procentowych,
- podwyższoną zmienność depozytów w sektorze bankowym.

Jednocześnie wzrost ryzyka geopolitycznego w Europie oznacza istotny wzrost niepewności w odniesieniu do kształtowania się otoczenia makroekonomicznego i rynkowego.

Oprócz ryzyka geopolitycznego na aktywność gospodarczą wpływać będą m.in.:

- postpandemiczne zaburzenia w globalnych łańcuchach dostaw,
- dalszy przebieg epidemii COVID-19.

Na wyniki Banku w III kwartale 2022 roku wpływ będą miały wakacje kredytowe i kwota dodatkowej wpłaty do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. W dniu 29 lipca 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 07 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która wprowadza m. in.:

- możliwość zawieszenia przez kredytobiorców spłaty kredytu hipotecznego udzielonego w walucie polskiej przez okres do ośmiu miesięcy w latach 2022-2023 („wakacje kredytowe”) oraz
- obowiązek wniesienia przez sektor bankowy dodatkowej wpłaty do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców w łącznej kwocie 1,4 mld zł.

Bank szacuje, że skorzystanie z wakacji kredytowych przez uprawnionych kredytobiorców, obniży jednorazowo w III kwartale 2022 roku wynik finansowy brutto Banku o 55 mln zł. Powyższy szacunek został sporządzony przy założeniu, że udogodnienie w postaci wakacji kredytowych zostanie wykorzystane przez 80% uprawnionych kredytobiorców. W kalkulacjach przyjęto poziom oprocentowania kredytów na dzień dokonywania szacunku wynikający ze ścieżki wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz zasad przeszacowania stawek bazowych wynikających z umów kredytowych. W związku z obserwowanym wzrostem rynkowych stóp procentowych całkowity koszt wakacji kredytowych w wyniku przeszacowania stawek bazowych w umowach kredytowych do końca roku 2023 może zwiększyć się do 83 mln zł.

Kwota dodatkowej wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców zostanie określona decyzją Rady Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Bank nie otrzymał odpowiedniej decyzji Rady Funduszu Wsparcia Kredytobiorców dotyczącej ewentualnej kwoty dodatkowej wpłaty przypadającej na Bank.

3. Podstawowe produkty, usługi i sfery działalności Grupy

3.1. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A.

Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ciągłego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

Pion Klientów Instytucjonalnych

BOŚ S.A. posiada szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do jego konkretnych potrzeb. W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

W Banku funkcjonuje również odrębna oferta rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Działanie to zrealizowało wymogi ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych („Ustawa o ograniczeniu obciążeń regulacyjnych”), która wprowadziła instytucję Przedsiębiorcy-Konsumenta.

W obszarze produktów rozliczeniowych w I półroczu 2022 roku:

- wdrożono zmiany w systemach oraz przepisach wewnętrznych dostosowujące Bank do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 roku zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty,
- Bank kontynuował prace nad projektem Dostosowanie Banku do wymogów Ustawy SInF. Celem Projektu jest dostosowanie Banku do wymogów Ustawy o Systemie Informacji Finansowej. Wejście w życie ustawy będzie wiązało się z nowym obowiązkiem sprawozdawczym, którego celem jest przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Ustawa włącza do polskiego prawa dyrektywę 2018/843, w wyniku czego powstanie System Informacji Finansowej służący gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu informacji szeroko definiowanych otwartych i zamkniętych rachunkach Klientów instytucjonalnych, indywidualnych, jak również o umowach o udostępnianiu skrytek sejfowych. System Informacji Finansowej jest kolejnym obowiązkiem sprawozdawczym w polskim ustawodawstwie, który ma na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Jego utworzenie ma również przyczynić się do zahamowania przestępstw finansowych dzięki nadzorowi wszystkich rachunków przez uprawnione organy, Dostosowanie Banku do wymogów ustawy o Systemie Informacji Finansowej, będzie polegało na wdrożeniu zmian w systemach raportowych Banku, które obecnie wspierają realizację obowiązków sprawozdawczych w ramach STIR,
- 6 kwietnia 2022 roku w Banku wprowadzony został nowy rodzaj rozliczeń transakcji bankomatowych w sieci Euronet. Dotychczas wypłaty w ponad niemal 7 tysiącach urządzeń firmy Euronet były rozliczane przez Organizacje Płatnicze. Wprowadzenie rozliczeń za pośrednictwem Krajowego Systemu Rozliczeń (KSR) bazującego na rozliczeniach host to host (z pominięciem Organizacji Płatniczych) prowadzi do znaczących oszczędności sięgających 40 tysięcy złotych brutto miesięcznie przy rozliczaniu przedmiotowych transakcji. Rozwiązanie jest transparentne z punktu widzenia użytkowników kart debetowych i kredytowych Banku należących do wszystkich segmentów.

Ponadto w marcu wprowadzono nową atrakcyjną ofertę lokat terminowych dla Klientów korporacyjnych i MSP.

Dodatkowo, w przypadku fundacji i stowarzyszeń wprowadzono darmowe płatności w związku z sytuacją na terenie Ukrainy:

- darmowe przelewy do banków zlokalizowanych w Ukrainie,
- darmowe wpłaty gotówkowe tytułem pomocy Ukrainie.

W obszarze kredytowania Bank podjął działania wspierające osiągnięcie globalnych celów w zakresie ograniczania wpływu zmian klimatycznych, w pełni świadom potrzeb uwzględniania czynników środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego (czynników ESG), które brane są pod wagę w podejściu do zarządzania ryzykiem i lokowania kapitału. Bank zaimplementował do procesu oceny ryzyka kredytowego nowy element tj. rozpoznawanie u kredytobiorców ryzyk ESG.

Bank wdrożył regulacje dotyczące zawierania transakcji wspierających wykonanie przez Klientów celów ESG.

W zakresie produktów kredytowych:

- Bank oferował klientom kredyt na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów,
- W wybranych województwach Bank oferuje preferencyjne kredyty na realizację przedsięwzięć proekologicznych we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Bank prowadził działania mające na celu optymalizację i automatyzację procesu kredytowego na różnych jego etapach: pozyskiwania klienta, oceny wniosku kredytowego, podejmowania decyzji kredytowej, uruchomienia środków czy monitorowania i administrowania kredytem.

Jednostki samorządu terytorialnego

Bank współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego. Prowadzi kompleksową obsługę bankową ich budżetów, umożliwiającą efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Obsługa jednostek samorządu terytorialnego jest prowadzona w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych.

Klientom z segmentu finansów publicznych Bank zapewnia wszystkie standardowe produkty depozytowe i kredytowe pozostające w ofercie. Szczególny zakres oferty BOŚ S.A. stanowią produkty służące finansowaniu projektów proekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne), a także kredyty z linii banków zagranicznych przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i inwestycji infrastrukturalnych, jak również Europejska Oferta, która jest pakietem produktów skierowanych do przedsiębiorców, samorządów i spółek komunalnych.

Pion Klientów Detalicznych

Oferta dla Klientów Detalicznych Banku obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym (rachunki bankowe, produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe) oraz szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych, a także obsługę klientów VIP przez wyspecjalizowanych Doradców.

W zakresie kart płatniczych Bank kontynuował oferowanie edycji kart debetowych z wizerunkami chronionych zwierząt, poprzez którą Bank chce zwrócić uwagę klientów na zagrożone gatunki dzikich zwierząt występujących na terenie Polski i związaną z tym problematykę ochrony środowiska.

W lutym 2022 roku BOŚ S.A. udostępnił klientom, w aplikacji mobilnej Bośbank24, usługę Google Pay. Nowa funkcja i jej użytkowanie jest bezpłatne, wymaga jedynie aktualizacji aplikacji BOŚBank24 ze sklepu Google Play.

Ponadto, w związku sytuacją na terenie Ukrainy, wprowadzono dla Klientów indywidualnych:

- darmowe przelewy kierowane do banków na terenie Ukrainy,
- darmowe wpłaty gotówkowe w celu pomocy Ukrainie dokonywane na rachunki fundacji i stowarzyszeń
- darmowe operacje dokonywane kartami debetowymi i kredytowymi na terenie Ukrainy.

W II kwartale Bank wprowadził promocję związaną z 30-leciem wraz z Mastercard i Programem Bezcenne Chwile. Promocja dedykowana była zarówno dla nowych i obecnych klientów, którzy otrzymywali punkty w programie, które finalnie mogli zamienić na nagrody.

Wraz z Mastercard Bank promował transakcje bezgotówkowe, które przekładały się na przekazywanie sadzonek drzew do zalesiania.

Dnia 6 kwietnia 2022 roku w Banku wprowadzony został nowy rodzaj rozliczeń transakcji bankomatowych w sieci Euronet. Dotychczas wypłaty w ponad niemal 7 tysiącach urządzeń firmy Euronet były rozliczane przez Organizację Płatnicze. Wprowadzenie rozliczeń za pośrednictwem Krajowego Systemu Rozliczeń (KSR) bazującego na rozliczeniach host to host (z pominięciem Organizacji Płatniczych) prowadzi do znaczących oszczędności sięgających 40 tysięcy złotych brutto miesięcznie przy rozliczaniu przedmiotowych transakcji. Rozwiązanie jest transparentne z punktu widzenia użytkowników kart debetowych i kredytowych Banku należących do wszystkich segmentów.

Zobowiązania wobec klientów indywidualnych

W I półroczu 2022 roku działania podejmowane przez Bank w zakresie produktów depozytowych dla klientów indywidualnych były nastawione na:

- bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- utrzymanie salda depozytów zgodnie z potrzebami płynnościowymi Banku.

Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów indywidualnych były:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym EKOkontem bez Kosztów oraz konta oszczędnościowe z EKOkontem Oszczędnościowym w PLN,
- lokaty promocyjne w tym EKOlokata Promocyjna, lokaty standardowe oraz lokaty negocjowane.

W I półroczu 2022 roku ze względu na zmieniające się uwarunkowania rynkowe, w tym kolejne podwyżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, Bank opierał budowanie salda depozytów dla klientów indywidualnych poprzez promowanie EKOlokaty Promocyjnej i EKOlokaty 24-miesięcznej. Wyróżnikiem EKOlokaty Promocyjnej jest wysoka kwota maksymalna (500 tys. zł) oraz proste warunki przystąpienia do promocji (zgoda na komunikację elektroniczną).

W I kwartale 2022 roku Bank wprowadził do swojej oferty Promocję „EKOkonto Oszczędnościowe bez ograniczeń”, wyróżniającą się na rynku brakiem dodatkowych warunków, które Klient musi spełnić by otrzymać wyższe oprocentowanie (brak konieczności posiadania rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego czy wpłacenia nowych środków).

Dodatkowo w kwietniu 2022 roku wprowadzona została promocja „Swobodne oszczędzanie”, która zwalnia posiadaczy EKOkonta oszczędnościowego, EKOprowitu i Więcej za Mniej z opłaty za przelewy wewnętrzne na lokatę zakładaną w tej samej relacji (Klient jest ich jedynym posiadaczem albo współposiadaczem z tą samą osobą). Działanie to wspierało sprzedaż EKOlokaty Promocyjnej oraz zarządzanie portfelem depozytowym za pośrednictwem kont oszczędnościowych.

Bank w ramach wypełniania swojej proekologicznej misji stworzył również promocję, która pozwala Klientom na dbanie zarówno o ekologię, jak i prywatną ekonomię. Poza atrakcyjnym oprocentowaniem na EKOlokacie Promocyjnej, EKOlokacie 24-miesięcznej oraz lokatach negocjowanych, Bank zobowiązał się, że we współpracy z Lasami Państwowymi posadzi jedno drzewo za każde ulokowane 20 tys. zł na lokacie w ramach akcji „Las oszczędności”. Im wyższa kwota lokaty, tym bardziej zazieleniony i dotleniony świat.

Pozostała działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych koncentrowała się na utrzymaniu przejrzystej oferty poprzez pozostawienie w ofercie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych: EKOkonta bez Kosztów, EKOkonta VIP, EKOkonta PRP oraz EKOkonta oszczędnościowego w trzech walutach: PLN, EUR i CHF.

W ramach wsparcia sprzedaży produktów kredytowych kierowanych do klientów indywidualnych Bank utrzymał w ofercie Pożyczki Gotówkowej:

- na dowolny cel:
 - „Portfel zapasowy” – kontynuacja idei udostępnienia Klientom finansowania na dowolny cel w zakresie kredytów średnio kwotowych, produkt oferowany również z ubezpieczeniem,
- na cele ekologiczne:
 - „Nasza woda”, kontynuuje ofertę w celu wspierania inwestycji mających za cel zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom suszy, stanowi uzupełnienie dla programu rządowego „Moja Woda” i jako jedyny produkt kredytowy tego typu certyfikowany jest znakiem „Climate Leadership”.
 - „Pełnym oddechem”, oferta partnerska dedykowana obecnym i przyszłym klientom PGNiG, wspierająca aktywności Klientów w zakresie wymiany źródeł ciepła i innych działań antysmogowych. Oferta była obecna w portfolio Banku.
 - „Przejrzysta pożyczka”, wiodący produkt Banku dedykowany wsparciu EKOWinwestycji Klientów, zarówno rynku komercyjnego jak i Klientów będących beneficjentami programu rządowego „Czyste Powietrze”.
 - „EKOMobilni” – produkt dedykowany zeroemisyjnymu transportowi, z przeznaczeniem na zakup wszelkiego rodzaju ekologicznych środków transportu osobistego (samochody elektryczne, motocykle, hulajnogi). „Energia ze słońca”, kontynuacja oferty dedykowanej odnawialnym źródłom energii przeznaczona głównie na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, poszerzono ofertę o finansowanie zakupu i montażu pomp ciepła.

W ofercie Banku znajduje się kredyt hipoteczny dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Są oni zwolnieni z prowizji przygotowawczej lub zwolnieni z 50% prowizji przygotowawczej wraz ze zmniejszeniem marży o 0,1 p.p. względem marży standardowej.

W ramach preferencyjnych warunków oferty dla sektora finansowego Bank proponuje niższą prowizję i marżę względem standardowej oferty kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej. Oferta skierowana jest do pracowników:

- banków,
- towarzystw ubezpieczeniowych,
- domów maklerskich,
- towarzystw funduszy inwestycyjnych,
- innych instytucji sektora finansowego.

W I półroczu 2022 roku w celu poprawy efektywności i konkurencyjności oferty kredytu hipotecznego Bank wprowadził ofertę promocyjną „Kredyt hipoteczny bez prowizji”, gdzie warunkiem zwolnienia z prowizji przygotowawczej jest zakup od TU Europa S.A. oraz TU na Życie Europa S.A. jednego z dwóch pakietów ubezpieczeń zapewniających kredytobiorcom ochronę życia oraz wsparcie finansowe w przypadku utraty dochodów oraz utrzymanie wszystkich zgód marketingowych w całym okresie kredytowania. Poprzez wprowadzenie powyższej promocji oferta kredytów hipotecznych w BOŚ zyskała na atrakcyjności oraz konkurencyjności.

Do 30 czerwca 2022 roku obowiązywała również promocja „Mniej płacisz, więcej zyskujesz”, która polegała na obniżeniu marży kredytu hipotecznego dzięki sprzedaży związanej. Promocja miała na celu podniesienie lojalności klientów Banku poprzez zakup i utrzymanie w okresie min. 5 lat rachunku oszczędnościowo rozliczeniowego oraz karty kredytowej.

Najbardziej rozpoznawalną ofertą w produktach hipotecznych Banku jest Ekologiczny Kredyt Hipoteczny. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów oraz dynamicznie zmieniającym się warunkom rynkowym została zmodyfikowana lista proekologicznych wymagań kwalifikujących do skorzystania z oferty ekologicznej hipoteki. Zapisy zostały dostosowane do Zasad Oceny Ryzyka Ekologicznego.

Produkty ubezpieczeniowe i usługi dodatkowe

Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe takie jak: ubezpieczenia przedmiotu kredytowania, w tym ubezpieczenia urządzeń i instalacji służących ochronie środowiska, ubezpieczenia życia i zdrowia kredytobiorców oraz pakiety ubezpieczeń dla posiadaczy kart płatniczych.

BOŚ S.A. pełni rolę agenta ubezpieczeniowego dla pięciu zakładów ubezpieczeń. W celu zwiększenia bezpieczeństwa i wygody pracowników wszystkie szkolenia i egzaminy licencyjne w zakresie ubezpieczeń realizowane są w formule zdalnej.

W ramach usług dodatkowych do produktów bankowych generujących dodatkowe przychody prowizyjne Bank oferuje usługę pomocy prawnej Mecenas Direct dla posiadaczy kont osobistych, w ramach której Klienci otrzymują profesjonalną pomoc prawną za pośrednictwem poczty elektronicznej i telefonu.

Bank we współpracy z TU Europa S.A. oraz TU na Życie Europa S.A. wprowadził do oferty dwa pakiety ubezpieczeń zapewniające kredytobiorcom ochronę życia oraz wsparcie finansowe w przypadku utraty dochodów.

3.2. Działalność maklerska

Na warszawskiej giełdzie I półroczu 2022 roku było okresem silnej dekonjunktury, wywołanej rozpoczęciem wojny w Ukrainie oraz jej negatywnym wpływem na gospodarkę światową. W tym okresie wszystkie główne indeksy akcyjne zanotowały gwałtowne spadki notowań. Przedział spadków wyniósł od -13,82% (sWig80) do -25,19% (Wig20). W rezultacie najszerzy krajowy indeks – Wig obniżył swoją wartość o 22,69%. Trwającej dekonjunkturze w transakcjach sesyjnych towarzyszył spadek aktywności inwestorów na regulowanym rynku akcyjnym GPW oraz na rynku NewConnect, a także wzrost aktywności na rynku kontraktów terminowych. DM BOŚ w tym okresie

zanotował w porównaniu do I półrocza ub.r. spadek zrealizowanych obrotów na rynku akcji o 38,72% oraz na rynku NewConnect o 53,61%, a także wzrost obrotów na rynku kontraktów terminowych o 12,07%.

Dom Maklerski BOŚ S.A. umocnił swoją pozycję w półroczu 2022 roku na rynku NewConnect, osiągając udział w rynku na poziomie 17,80% (wzrost z 14,94% w I pół. ub.r.). Udział rynkowy DM BOŚ na rynku akcji w I półroczu 2022 roku w transakcjach sesyjnych wyniósł 2,72%, natomiast na rynku kontraktów terminowych udział rynkowy wyniósł 14,37%. W I półroczu br. DM BOŚ był liderem rynku NewConnect.

I półrocze br. było okresem dekonunktury również na rynku pierwotnym. W tym okresie na rynku regulowanym GPW odbyła się tylko jedna oferta IPO – podmiotu notowanego na NewConnect. Zadebiutowały w tym okresie na GPW jedynie 2 podmioty, które przeszły z rynku NewConnect bez przeprowadzania oferty publicznej. Z tego względu DM BOŚ uczestniczył w konsorcjach dystrybucyjnych głównie przy emisjach obligacji. DM uczestniczył jako organizator emisji lub jako członek konsorcjum przy dystrybucji obligacji spółek: Marvipol Development S.A. (seria P2021A), Kruk S.A. (seria AM2), MCI Capital ASI SA (seria T2), Best SA (seria W3) oraz Dekpol SA (seria P2021B). DM pełnił również rolę organizatora emisji akcji spółki MPWiW SA oraz członka konsorcjum dystrybucyjnego przy emisji akcji Creotech Instruments S.A. DM aktywnie uczestniczył w rozwoju rynku obligacji przeznaczonych na cele ekologiczne, pełniąc rolę wyłącznego organizatora emisji zielonych obligacji spółki Respect Energy S.A. o wartości 60 mln zł. Jednocześnie DM rozwijał współpracę z AgioFund TFI Beta Securities Poland S.A. przy promocji krajowego rynku certyfikatów inwestycyjnych. W br. DM wprowadził do notowań na rynku regulowanym certyfikaty funduszy Beta ETF TBSP. Obecnie w obrocie na GPW znajduje się 9 krajowych certyfikatów z grupy Beta ETF, dla których DM pełni funkcje oferującego i animatora.

I półrocze br. było okresem dalszego przyrostu prowadzonych przez DM BOŚ rachunków inwestycyjnych. Saldo otwartych rachunków wyniosło 5 320, z czego 3 918 to giełdowe rachunki inwestycyjne zarejestrowane w KDPW.

Rozpoczęcie wojny w Ukrainie wpłynęło na wzrost zmienności rynkowej, co w pierwszym okresie trwania konfliktu krótkoterminowo zwiększyło aktywność inwestorów DM BOŚ oraz doprowadziło do zwiększenia uzyskiwanych przychodów z prowizji maklerskiej. W kolejnych miesiącach konflikt w Ukrainie doprowadził jednak do utrwalenia dekonunktury rynkowej, która wpłynęła na ograniczenie aktywności Klientów DM. Dalsze przedłużanie trwania konfliktu na kolejne miesiące br. zwiększa ryzyko związane z możliwą dalszą dekoniunkturą na GPW oraz utrwaleniem awersji Klientów do ryzyka w tym okresie. W takiej sytuacji możliwy jest stopniowy spadek realizowanych obrotów przez Klientów DM, co negatywnie wpłynęłoby na wielkość uzyskiwanej prowizji, a tym samym skutkowałoby pogorszeniem bieżącej sytuacji finansowej DM.

3.3. Udział Banku w programach operacyjnych i mechanizmach finansowych oraz współpracy

Gwarancje portfelowe BGK

Z uwagi na pandemię COVID-19 w 2022 roku, konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy oraz na zakończenie możliwości udzielania nowych gwarancji płynnościowych i gwarancji spłaty limitów faktoringowych w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych, BOŚ podpisał dwie nowe umowy współpracy z BGK:

- umowę portfelowej linii gwarancyjnej Funduszu Gwarancji Kryzysowych nr 6/PLG-FGK/2022, w ramach której będą udzielane gwarancje spłaty kredytów udzielanych przez BOŚ średnim i dużym przedsiębiorcom z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej i finansowanie inwestycji (Umowa podpisana 30 czerwca 2022 r.);
- umowę portfelowej linii gwarancyjnej faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Kryzysowych nr 3/LGF-FGK/2022, w ramach której będą udzielane gwarancje spłaty limitów faktoringowych udzielanych przez BOŚ przedsiębiorcom należącym do kategorii MŚP oraz dużym przedsiębiorcom z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej (Umowa podpisana 3 lipca 2022 r.).

W dniu 29 czerwca 2022 roku Bank podpisał z BGK Umowę portfelowej linii gwarancyjnej Rządowego Funduszu Mieszkaniowego nr 7/PLG-RFM/2022, w ramach której będą udzielane gwarancje wkładu własnego oraz realizowane wypłaty z tytułu spłaty rodzinnej. Program tzw. gwarancji kredytowych, czyli „Mieszkanie bez wkładu własnego” wprowadzony został ustawą z dnia 1 października 2021 roku o gwarantowanym kredycie mieszkaniowym (Dz.U. 2021, poz. 2133). Ustawa w życie wstąpiła 27 maja 2022 r. Program potrwa do końca 2030 r. Celem zaproponowanego przez rząd rozwiązania jest zwiększenie dostępności do zakupu własnego mieszkania lub budowy domu. Program skierowany jest do osób, które posiadają zarobki umożliwiające spłatę kredytu na zakup mieszkania lub domu, ale jednocześnie nie mają środków na wymagany wkład własny. Planowany termin wprowadzenia produktu do oferty Banku – III kwartał 2022 roku.

W I kwartale 2022 roku zostały rozwiązane, na mocy porozumienia stron, dwie umowy współpracy z BGK w zakresie gwarancji portfelowych:

- Umowa portfelowej linii gwarancyjnej FGR nr 12/PLG FGR/ 2021 (tzw. gwarancja rolna); rozwiązanie umowy nastąpiło z uwagi na brak klientów i transakcji kwalifikujących się do zabezpieczenia tym rodzajem gwarancji (gospodarstwa rolne i przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno spożywczego),
- Umowa portfelowej linii gwarancyjnej nr 5/PLG-Kreatywna Europa/2019; rozwiązanie umowy z uwagi na zakończenie programu.

Z dniem 30 kwietnia 2022 roku zostało zakończone obejmowanie gwarancją COSME nowych kredytów i podwyższanie kwot kredytów zabezpieczonych gwarancją (możliwe będzie wydłużanie okresu obowiązywania gwarancji COSME w ramach podstawowych terminów ważności gwarancji oraz terminów dopuszczonych w ramach restrukturyzacji).

Wykorzystanie Gwarancji portfelowych BGK przedstawia się następująco:

GWARANCJE BGK				Nowe gwarancje		
Gwarancja (tys. zł)	dostępny limit	limit wykorzystany	limit do wykorzystania	Kwota udzielonej gwarancji	Kwota udzielonego kredytu	Ilość (szt.)
				styczeń - czerwiec 2022; Nowe gwarancje na podstawie BKG-zlecenia		
Gwarancja DE MINIMIS	800 000	767 710	32 290	134 977	239 309	101
Gwarancja COSME	65 000	48 180	16 820	0	0	0
Gwarancja BIZNESMAX	285 000	261 755	23 245	60 161	121 105	35
Gwarancja PLG FGP	2 500 000	1 776 162	723 838	428 190	565 887	29
Gwarancja Faktoringowa	406 000	384 097	21 903	98 938	138 673	16
Łączna wartość (PLN)	4 056 000	3 237 903	818 097	722 266	1 064 973	181
Gwarancja FGR -Czyste Powietrze	28 800	10 225	18 575	5 565	4 452	112
RAZEM	4 084 800	3 248 128	836 672	727 831	1 069 426	293

JESSICA , JEREMIE

W I połowie 2022 roku BOŚ prowadził obsługę udzielonych wcześniej pożyczek JESSICA i JEREMIE (nowe pożyczki nie były udzielane).

3.4. Wyróżnienia i nagrody

- W czerwcu Kapituła Konkursu „Sustainable Economy Awards” przyznała Bankowi Ochrony Środowiska S.A. tytułu Laureata w kategorii „Lider Zrównoważonego Finansowania. W ocenie jury Bank udowodnia na swoim przykładzie, w jaki sposób instytucje finansowe mogą wpisywać się w realizację celów zrównoważonego rozwoju. Doceniono nieustannie zwiększanie poziomu finansowania proekologicznych inwestycji. Zwrócono uwagę, na zaangażowanie banku w proces emisji zielonych obligacji, wzmacnianie świadomości klientów detalicznych i korporacyjnych w zakresie ekologii, zdrowego trybu życia oraz troski o otoczenie,
- W kwietniu Bank Ochrony Środowiska zajął trzecie miejsce w rankingu Złoty Bankier w kategoriach „Kredyt gotówkowy” i „Kredyt hipoteczny”. Doceniono warunki cenowe oraz elastyczność oferty,
- W maju odbyła się w warszawskim Klubie Bankowca 58 uroczystość wręczenia Certyfikatów Związku Banków Polskich w Systemie Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej, wyróżniono aż 32 osoby z BOŚ,
- W kwietniu Dom Maklerski BOŚ S.A. uhonorowany dwiema statuetkami GPW w kategorii rynku instrumentów pochodnych za najwyższą aktywność na rynku kontraktów terminowych w 2021 r. oraz w kategorii Animator Roku 2021 za największą liczbę animowanych typów instrumentów bazowych na rynku kontraktów terminowych. Nagrodzone zostały instytucje, które w 2021 roku osiągnęły najlepsze wyniki i znacząco przyczyniły się do rozwoju polskiego rynku kapitałowego,
- W kwietniu Bank Ochrony Środowiska otrzymał wyróżnienie Finansowej Marki Roku 2022 za wytrwałe wspieranie zielonej transformacji polskiego rynku,
- W marcu Dom Maklerski BOŚ został uhonorowany statuetką Invest Cuffs w kategorii „Dom Maklerski 2021” przyznaną przez Fundację Invest Cuffs oraz Orderem Finansowym przyznanym przez redakcję miesięcznika Home&Market, która wyróżniła wśród najlepszych produktów finansowych nową aplikację transakcyjną DM BOŚ – bossaStaticaTrader,
- W marcu 17 oddziałów BOŚ otrzymało tytuł „Najlepszej placówki bankowej w Polsce” w siódmej edycji rocznego rankingu Instytucja Roku. W poprzednim roku wyróżniono 9 placówek. Konkurs stawia sobie za cel podnoszenie jakości obsługi i sprostanie rosnącym i zmieniającym się oczekiwaniom klientów,
- W lutym DM BOŚ w 19. Edycji Ogólnopolskiego Badania Inwestorów przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych po raz trzeci z rzędu zajął pozycję na szczycie podium. Dzięki głosom inwestorów Stowarzyszenie przyznało DM BOŚ trzy gwiazdki - najwyższą możliwą ocenę,
- W styczniu w dwudziestej edycji rankingu analityków parkiet.com, zespół analityków DM BOŚ zajął 3 pozycję na podium w klasyfikacji generalnej. Eksperti DM BOŚ uplasowali się na pierwszym miejscu w 5 z 15 kategorii.

4. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi w BOŚ S.A.

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), który należy do jednych z kredytodawców Banku.

Pożyczkodawca	Kwota pożyczki (tys.)	Kwota do wykorzystania (tys.)	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR*	17-03-2008	I transza 25-04-2023 II i III transza 25-10-2023
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR	08-03-2010	I transza 22-04-2025
Council of Europe Development Bank, Paryż	75 000	-	EUR	26-03-2012	I transza 26-07-2021 II transza 21-10-2022 III transza 1-12-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	05-03-2015	I transza 15-06-2023 II transza 15-12-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	13-06-2017	I transza 15-12-2028 II transza 15-12-2029 III transza 15-12-2030
European Investment Bank, Luksemburg	-	75 000	EUR	28-10-2021	termin spłaty do 12 lat od dnia wykorzystania środków

5. Wybrane dane liczbowe dotyczące działalności Grupy

tys	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana %
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.			
Liczba klientów	176,7	176,4	0,2
Liczba klientów detalicznych	164,3	162,0	1,4
Liczba klientów - mikroprzedsiębiorstw	8,3	10,1	-17,8
Liczba klientów instytucjonalnych	4,1	4,3	-4,7
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych	102,3	102,8	-0,5
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych ¹	157,1	169,7	-7,4
Karty płatnicze i kredytowe razem	65,7	68,7	-4,4
Liczba placówek (w szt.)	58	50	16,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.			
Liczba rachunków inwestycyjnych	140,9	135,6	3,9
w tym liczba rachunków internetowych	137,6	132,3	4,0
Liczba placówek (w szt.)	8	9	-11,1

1) łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

Na początku 2022 roku w wyniku przeprowadzonej analizy efektywności sieci placówek detalicznych w sieci sprzedaży wprowadzono zmiany organizacyjne, które polegały na wyodrębnieniu z centrów biznesowych działalności sprzedażowej dla klientów detalicznych (Zespół Klienta Detalicznego) i utworzenie oddziałów operacyjnych dedykowanych tym klientom, koncentrując tym samym działania centrów biznesowych na działaniach sprzedażowych dla klientów korporacyjnych oraz MSP. Jednocześnie podjęto trudne decyzje dotyczące restrukturyzacji sieci sprzedaży, tj. likwidacji niektórych placówek detalicznych Banku. Zakończona została działalność operacyjna oddziałów BOŚ w Bełchatowie, Ełku, Leżajsku, Nowym Sączu, Nowym Targu, Suwałkach, Zawierciu. Dla pracowników przygotowane zostały pakiety osłonowe, a części z nich została zaproponowana praca w innych obszarach Banku. W II kwartale br. powstały 3 nowe Centra Biznesowe w Kielcach i Opolu i Zielonej Górze. Liczba placówek Banku na koniec czerwca br. wynosiła 58, w tym:

- 16 centrów biznesowych, które obsługują tylko klientów KORPO i MSP,
- 42 oddziały operacyjne, które obsługują klientów detalicznych.

6. Kierunki rozwoju Banku

Informacje o przyjętej Strategii Rozwoju

W dniu 22 czerwca 2022 roku Rada Nadzorcza przyjęła „Strategię Rozwoju Banku Ochrony Środowiska na lata 2021-2023 – aktualizacja projekcji finansowych”. Punktem wyjścia do aktualizacji przedmiotowej Strategii są zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, w szczególności uwarunkowania makroekonomiczne i rynkowe. Przewidywany jest spadek PKB i inwestycji, wzrost stóp procentowych, spadek konsumpcji i bezrobocie, jak również dalsza presja na wzrost wynagrodzeń. Plan rozwoju banku uwzględnia gospodarcze następstwa pandemii COVID-19, wojny w Ukrainie oraz unijne i krajowe projekty dążące do osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Cele Banku zdefiniowane w zaktualizowanej Strategii na koniec 2023 r., na bazie nowej projekcji finansowej opartej na ambitniejszych aspiracjach finansowych, są następujące:

- poziom WNDB powyżej 734 mln zł,
- wskaźnik ROE na poziomie 6,3%,
- wskaźnik C/I na poziomie około 54%,
- udział zielonych kredytów w wolumenie kredytów ogółem na poziomie 50%,
- zaangażowanie pracowników 58%.

Bank będzie dążył do uzyskania trwałej rentowności poprzez realizację kluczowych inicjatyw strategicznych oraz wzmocnienie pozycji specjalistycznego zielonego Banku, co znalazło odzwierciedlenie w nowo zdefiniowanej Misji:

„Innowacyjnie i skutecznie wspieramy zieloną transformację” oraz Wizji Banku:

„Kompleksowo finansujemy zieloną transformację, oferując unikatowe produkty, zaangażowanych ekspertów i różnorodne instrumenty finansowe”. Ambicją Banku jest dalsza specjalizacja się w finansowaniu przedsięwzięć, które służą zielonej transformacji. Bank dysponuje unikalną ekspertyzą ekologiczną i biznesową w finansowaniu szeroko pojętego sektora „ekologii” i szerzej, zielonej transformacji we wszystkich sektorach gospodarki, oraz Bank będzie dążył do wykorzystania wieloletniego doświadczenia w analizie ryzyka ekologicznego. Tworzy kolejne produkty finansowe, dzięki którym Klienci mogą realizować projekty biznesowe przy poszanowaniu zasobów środowiska naturalnego.

Zgodnie z założeniami strategii BOŚ, działalność Banku będzie koncentrowała się na pięciu głównych filarach:

Ekologia i Klimat – kluczowe cele:

- Kontynuacja rozwoju kompetencji z zakresu ekologii i technologii redukujących emisje, ekspertyzy sektorowej oraz zielonego finansowania
- Oferowanie klientom wartościowych usług doradczych z zakresu zielonej transformacji, taksonomii, adekwatnych technologii oraz dostępnych środków publicznych

Model biznesowy – kluczowe cele:

- Silny rozwój współpracy z partnerami w oparciu o kanały cyfrowe –najwygodniejszy kanał dla klienta oraz efektywny kosztowo dla Banku
- Finansowanie zielonej transformacji dla klientów korporacyjnych i JST
- Rozwój kompleksowego doradztwa oraz zapewnienie wsparcia dla klientów korporacyjnych podczas pełnego cyklu projektów inwestycyjnych

Efektywność operacyjna – kluczowe cele:

- Dostosowanie modelu operacyjnego do nowej strategii biznesowej Banku
- Optymalizacja kluczowych procesów dla klientów (np. proces kredytowy) oraz procesów wewnętrznych

Kultura organizacyjna – kluczowe cele:

- Zmiana kulturowa organizacji - zwiększenie zaangażowania pracowników oraz rozwój ich kompetencji
- Wprowadzenie nowego modelu pracy –zwinny i hybrydowy

Finanse – kluczowe cele:

- Wprowadzenie trwale rentownego modelu biznesowego oraz poprawa ratingu Banku
- Wyjście z Programu Postępowania Naprawczego
- Dywersyfikacja źródeł finansowania i stopniowe ograniczanie finansowania od klientów detalicznych
- Aktywne włączenie finansowania ze źródeł zewnętrznych

Informacje o działaniach podjętych w ramach realizacji Strategii

W ubiegłym roku Bank w ramach procesu operacjonalizacji nowej Strategii zdefiniował inicjatywy strategiczne, których celem jest szeroko rozumiana transformacja Banku.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. w I półroczu 2022 r.

W 2021 roku bank przyjął Strategię ESG oraz uzyskał rating ESG od zewnętrznej firmy na poziomie 19,9 pkt., co oznacza niewielkie ryzyko istotnego negatywnego wpływu czynników ESG („Low Risk”). Równolegle ze strategią i ratingiem ESG, opublikowany został pierwszy w historii BOŚ raport ESG, w którym przedstawiony jest plan działań Banku na rzecz minimalizacji negatywnego wpływu BOŚ na środowisko naturalne. W I kwartale 2022 roku opracowano „Plan poprawy ratingu w 2022 r.”, który jest aktualnie wdrażany.

Na etapie operacjonalizacji zdefiniowano szereg działań transformacyjnych w obszarze kultury organizacyjnej. Intencją Zarządu jest, aby BOŚ był nowoczesną i elastyczną organizacją, a jednocześnie pielęgnował – wartości – szacunek dla innych i ekologii, zaangażowanie, współpracę, profesjonalizm.

Inne aktywności w ramach transformacji kulturowej to m.in. nowa oferta wartości dla pracowników, w tym system motywacyjny, kultura dialogu i rozwój kompetencji, czy kultura dzielenia się wiedzą. W I połowie br. zakończono proces wyceny stanowisk pracy, przyjęto nowy regulamin wynagradzania i premiowania oraz wdrożono nowy system oceny pracowników. Na koniec 2022 roku planowane jest kolejne badanie opinii pracowników, które pozwoli na obiektywną weryfikację efektywności zrealizowanych działań.

W ramach operacjonalizacji nowej Strategii w drugim półroczu poddano szczegółowej analizie katalog produktów oferowanych przez Bank. Dokonano ich oceny pod kątem spójności z nową strategią. Powstał projekt fabryka produktów, w ramach którego przygotowano nową ofertę depozytową (m.in. wehikuł depozytowy) oraz udostępniono wnioski produktowe na stronie www Banku. Fabryka stanowi zespół strumieni projektowych, którego celem jest wdrożenie katalogu usług dla klientów detalicznych i korporacyjnych wspierających zdalną obsługę oraz sprzedaż w zakresie bankowości elektronicznej i mobilnej oraz zapewnienie wsparcia dla realizacji celów biznesowych Banku.

Jednocześnie realizowano szereg projektów optymalizujących obecne procesy. Udoskonalany jest proces kredytowy m.in. poprzez wdrożenie nowego narzędzia z określeniem miar efektywności procesu, dla wyodrębnionych w strategii segmentów klientów.

W pierwszej połowie 2022 roku kontynuowane były prace związane z wdrożeniem nowego systemu klasy CRM. W czerwcu ukończono wdrożenie modułu CRM dla bankowości korporacyjnej. W zakresie modułu dla bankowości detalicznej, rozpoczęto przygotowanie do analizy przedwdrożeniowej.

W ramach jednej z inicjatyw strategicznych zakupiony został nowy system front office – KONDOR+. Jego implementacja przełoży się na wzrost efektywności oraz jakości obsługi, automatyzację procesów zarządzania ryzykiem płynności, rynkowym oraz kredytowym.

7. Organizacja Grupy Kapitałowej

Struktura Grupy Kapitałowej

Wykaz jednostek zależnych Grupy BOŚ objętych konsolidacją na dzień 30 czerwca 2022 roku:

L.p.	Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki na dzień	Udział % w głosach na dzień	Metoda konsolidacji
Jednostki bezpośrednio zależne					
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
2.	BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
Jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.)					
1.	MS Wind sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną

Dom Maklerski BOŚ S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność na rynku kapitałowym, w szczególności świadcząca usługi maklerskie;

BOŚ Leasing - EKO Profit S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność leasingową w zakresie finansowania projektów o charakterze ekologicznym oraz działalność finansową i doradczą, uzupełniającą ofertę usługową Banku;

MS Wind Sp. z o.o. – to jednostka pośrednio zależna (100% zaangażowanie BOŚ Leasing - Eko Profit S.A.), prowadząca działalność w zakresie realizacji projektu farm wiatrowych.

Pozostałe Spółki z zaangażowaniem BOŚ S.A. – stan na 30 czerwca 2022 roku:

- Wodkan Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. – 29,48%.
- Polskie Domy Drewniane S.A. – 0,42% - zmiana w stosunku do roku 2020 – spadek udziału BOŚ S.A. w kapitale Spółki z 1% na 0,42% ze względu na podwyższenie kapitału Spółki, w którym BOŚ S.A. nie uczestniczył.
- Kemipol Sp. z o.o. – 15,03%.

III. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ

1. Wyniki finansowe Grupy

1.1. Rachunek wyników Grupy

Rachunek wyników Grupy BOŚ	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana (%)
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		443 093	205 991	115,1
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		-109 064	-28 471	283,1
Wynik z tytułu odsetek		334 029	177 520	88,2
Przychody z tytułu opłat i prowizji		90 531	90 490	0,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji		- 21 972	-20 696	6,2
Wynik z tytułu opłat i prowizji		68 559	69 794	-1,8
Przychody z tytułu dywidend		7 025	6 324	11,1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)		21 187	30 952	-31,5
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		425	228	86,4
Wynik z pozycji wymiany		21 339	13 394	59,3
Pozostałe przychody operacyjne		19 710	14 674	34,3
Pozostałe koszty operacyjne		- 26 442	-25 870	2,2
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		- 4 983	-9 050	-44,9
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		- 92 452	-63 149	46,4
Ogólne koszty administracyjne		- 237 308	-197 060	20,4
Zysk/ Strata brutto		111 089	17 757	525,6
Obciążenia podatkowe		- 27 212	-10 893	149,8
ZYSK NETTO		83 877	6 864	1 122,0

W I półroczu 2022 roku Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto wysokości 83,9 mln zł wobec zysku netto w wysokości 6,9 mln zł w I półroczu 2021 roku.

Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek na poziomie 334,0 mln zł, wyższy o 156,5 mln zł, tj. o 88,2% niż w I półroczu 2021 roku. Głównym powodem wzrostu przychodów były decyzje o zacieśnianiu polityki monetarnej przez Radę Polityki Pieniężnej. Na skutek wzrostu stóp procentowych i stawek rynkowych WIBOR, nastąpił wzrost przychodów kredytowych oraz wyniku na papierach – duży udział krótkoterminowych papierów. Na poprawę marży odsetkowej wpływ miało niższe tempo wzrostu kosztowości związane z utrzymującym się dość znacznym udziałem rachunków bieżących i niskooprocentowanych produktów depozytowych.

Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze wzrosły o 237,1 mln zł, tj. o 115,1% w I półroczu 2022 roku w porównaniu do analogicznego okresu ub.r., głównie na skutek wzrostu przychodów odsetkowych od klientów instytucjonalnych o 112,3 mln zł, tj. 89,6%, wzrostu odsetek od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu o 83,1 mln zł, tj. 259,7% a także wzrostu przychodów odsetkowych z tytułu należności od klientów detalicznych o 21,0 mln zł, tj. 46,8%.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów w złotych udzielonych przez Bank (bez impairmentowej korekty odsetek) wyniosła 6,23% wobec 3,06% w I półroczu 2021 roku a w walutach obcych wyniosła 2,74% wobec 2,25% w I półroczu 2021 roku.

Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zwiększyły się o 80,6 mln zł, tj. o 283,1% wobec I półrocza 2021 roku. Największy wpływ na ich wzrost miały wyższe koszty rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych o 46,6 mln zł, tj. o 6180% oraz klientów detalicznych o 31,7 mln zł, tj. o 200,5%. Koszty

instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji zwiększyły się o 4,5 mln zł, tj. o 75,6% a koszty transakcji zabezpieczających spadły o 3,3 mln zł.

Wzrost kosztów odsetkowych wystąpił głównie na skutek podwyższenia oprocentowania depozytów. Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku w I półroczu 2022 roku:

- w złotych wyniosła 1,60% wobec 0,22% w I półroczu 2021 roku,
- w walutach obcych wyniosła 0,14% wobec 0,16% w I półroczu 2021 roku.

Wynik z tytułu odsetek	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana %
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		443 093	205 991	115,1
Należności od banków i Banku Centralnego		20 468	2 127	862,3
Należności od klientów instytucjonalnych		237 680	125 375	89,6
Należności od klientów detalicznych		65 848	44 860	46,8
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe nieprzeznaczone do obrotu		115 144	32 007	259,7
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		1 846	1 622	13,8
Transakcje zabezpieczające		2 107	-	x
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		109 064	28 471	283,1
Rachunków bankowych i depozytów od banków		1 057	513	106,0
Rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych		47 351	754	6180,0
Rachunków bankowych i depozytów klientów detalicznych		47 570	15 828	200,5
Kredytów i pożyczek od banków		-	-	x
Kredytów i pożyczek od klientów		114	83	37,3
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty (JESSICA)		420	28	1400,0
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji		10 514	5 987	75,6
Transakcje zabezpieczających		-	3 303	x
Zobowiązań leasingowych		2 035	1 953	4,2
Pozostałe		3	22	-86,4
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK		334 029	177 520	88,2

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 68,6 mln zł, co oznacza zmniejszenie o 1,2 mln zł, tj. o 1,8% w porównaniu do analogicznego okresu 2021 roku, na skutek wzrostu kosztów z tytułu opłat i prowizji przy stabilnym poziomie przychodów prowizyjnych.

Obniżyły się przychody z tytułu usług maklerskich o 1,0 mln zł, tj. o 2,1%. Natomiast wzrosły głównie prowizje od gwarancji i akredytyw o 0,9 mln zł tj. o 29,6%.

Koszty z tytułu opłat i prowizji zwiększyły się o 1,3 mln zł, tj. o 6,2%. Wzrost miał miejsce głównie na skutek wyższych kosztów z działalności maklerskiej o 1,3 mln zł, tj. 8,5%.

Wynik z tytułu opłat i prowizji	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana %
Przychody z tytułu opłat i prowizji		90 531	90 490	0,0
Opłaty z tytułu usług maklerskich		49 580	50 626	-2,1
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym		18 229	17 986	1,4
Prowizje od kredytów		18 379	18 423	-0,2
Prowizje od gwarancji i akredytyw		4 076	3 144	29,6
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		263	310	-15,2
Pozostałe opłaty		4	1	300,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji		21 972	20 696	6,2
Opłaty z działalności maklerskiej, w tym:		16 564	15 269	8,5
z działalności powierniczej		327	310	5,5
Opłaty z tytułu kart płatniczych		3 872	3 688	5,0
Opłaty od rachunków bieżących		675	794	-15,0
Opłaty z tytułu obsługi bankomatów		466	613	-24,0
Prowizje z tytułu należności od klientów		74	52	42,3
Pozostałe opłaty		321	280	14,6
WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI RAZEM		68 559	69 794	-1,8

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 21,2 mln zł wobec 31,0 mln zł w analogicznym okresie 2021 roku. Na obniżenie wyniku wpływ miał przede wszystkim niższy wynik Domu Maklerskiego BOŚ, co w konsekwencji przełożyło się na spadek przychodów w tym obszarze.

Przychody z dywidend w I półroczu 2022 roku wyniosły 7,0 mln zł wobec 6,3 mln zł w analogicznym okresie 2021 roku. Główny wpływ na tą pozycję miała dywidenda ze spółki Kemipol sp. z o.o., która wyniosła 6,7 mln zł wobec 6,3 mln zł w 2021 roku.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 21,3 mln zł wobec 13,4 mln zł w analogicznym okresie 2021 roku.

W I półroczu 2022 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -92,5 mln zł wobec -63,1 mln zł w analogicznym okresie 2021 roku, głównie z powodu wyższych odpisów w pionie klientów instytucjonalnych.

Ogólne koszty administracyjne	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana %
Świadczenia pracownicze		109 682	92 112	19,1
Koszty administracyjne, w tym:		97 128	77 500	25,3
koszty rzeczowe		58 222	51 528	13,0
podatki i opłaty		4 187	3 323	26,0
składka i wpłaty na BFG		33 127	21 366	55,0
składka i wpłaty na KNF		1 446	1 168	23,8
składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego		100	69	44,9
składka na rzecz Izby Domów Maklerskich		46	46	0,0
Amortyzacja, w tym:		30 498	27 448	11,1
środków trwałych		7 431	6 861	8,3
wartości niematerialnych		14 563	13 480	8,0
prawa do użytkowania		8 504	7 107	19,7
OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE RAZEM		237 308	197 060	20,4

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 40,2 mln zł, tj. o 20,4% wobec analogicznego okresu 2021 roku, głównie z powodu wyższych kosztów wynagrodzeń o 17,6 mln zł tj. o 19,1% oraz składek na BFG o 11,8 mln zł, tj. o 55,0%.

W ogólnych kosztach administracyjnych została uwzględniona cała ustalona przez BFG roczna składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2022 rok w wysokości 21,9 mln zł wobec 15,7 mln zł za 2021 rok. Łącznie składki na BFG wliczone w ciężar kosztów I półrocza 2022 roku wynoszą 33,1 mln zł wobec 21,4 mln zł w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Wzrost kosztów wynagrodzeń nastąpił głównie w obszarach związanych z rozwojem biznesu a także w obszarze bezpieczeństwa, przeciwdziałania praniu pieniędzy i IT. W Banku zakończył się proces wartościowania stanowisk pracy, mający na celu między innymi odniesienie poziomu wynagrodzenia na poszczególnych stanowiskach w Banku do aktualnych poziomów rynkowych, co przełożyło się na wzrost wynagrodzeń. Ponadto nastąpiła zmiana sposobu ujęcia wynagrodzeń premialnych w stosunku do roku 2021, kiedy zarachowania wynagrodzeń premialnych dotyczyły pracowników objętych Premią Sprzedażową a w przypadku pozostałych zostały ujęte na koniec roku, kiedy uprawdopodobniło się wypracowanie wyniku finansowego powyżej założeń planistycznych.

Na dzień 30 czerwca 2022 roku Bank zatrudniał (w etatach) 1163 osoby wobec 1137 osób na koniec I półrocza 2021 roku. Zatrudnienie w Banku było wyższe o 2,3%. Natomiast zatrudnienie w Grupie BOŚ S.A. zwiększyło się o 2,9% w stosunku do stanu na koniec I półrocza 2021 roku. W tabeli poniżej przedstawiono stan zatrudnienia w etatach w Banku i spółkach zależnych.

Zatrudnienie w etatach	30-06-2022	30-06-2021	Zmiana %
Zatrudnienie w BOŚ S.A.	1 163	1 137	2,3
Zatrudnienie w spółkach zależnych	278	262	6,1
ZATRUDNIENIE W GRUPIE BOŚ S.A.	1440	1 399	2,9

Efektywność i bezpieczeństwo działania Grupy

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Grupy oraz metodologię ich wyliczania:

Wskaźniki finansowe	I półrocze 2022	2021	Zmiana w p.p.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹	6,6	2,5	4,1
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²	0,6	0,2	0,4
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³	2,6	1,8	0,8
Koszt ryzyka ⁴	-1,0	-0,8	-0,2
Koszty/dochody (C/I) ⁵ , przy założeniu równomiernego rozłożenia w całym roku kosztów jednorazowej składki BFG	52,0	64,9	-12,9

1) relacja zysku netto za ostatnie 12 miesięcy do średniego stanu kapitałów,

2) relacja zysku netto za ostatnie 12 miesięcy do średniego stanu aktywów,

3) relacja wyniku z tytułu odsetek za ostatnie 12 miesięcy do średniego stanu aktywów,

4) relacja wyniku odpisów z tytułu utraty wartości wraz z wyceną do wartości godziwej dla ostatnich 12 miesięcy do średniego stanu wartości kredytów i pożyczek w tym okresie,

5) relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i kosztów użytkowania do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek wyników bez wyceny należności, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, wyniku z pozycji wymiany oraz wyniku z pozostałych operacji.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów, wyniosła 2,6% wobec poziomu 1,8% za okres 2021 roku. Poprawa spowodowana była głównie efektem wzrostu średniego oprocentowania kredytów na skutek podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej oraz zwiększenia rentowności aktywów odsetkowych i marż depozytowych na rachunkach bieżących.

Wskaźnik koszty/dochody wyniósł 52,0% w I półroczu 2022 roku wobec 64,9% w roku 2021. Wzrost miał miejsce głównie na skutek wyższego tempa wzrostu dochodów niż ogólnych kosztów administracyjnych.

Współczynniki kapitałowe

Współczynniki kapitałowe	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana w p.p.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	13,21	13,26	-0,05
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I - bez przepisów przejściowych MSSF 9	12,98	12,89	0,09
Współczynnik kapitału Tier I	13,21	13,26	-0,05
Współczynnik kapitału Tier I - bez przepisów przejściowych MSSF 9	12,98	12,89	0,09
Łączny współczynnik kapitałowy	14,32	14,61	-0,29
Łączny współczynnik kapitałowy - bez przepisów przejściowych MSSF 9	14,09	14,24	-0,15

W dniu 10 lutego 2022 r. Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymywanie zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych na poziomie 0,38 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c rozporządzenia CRR, powiększonego o dodatkowy wymóg w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe oraz o wymóg połączonego bufora, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym. Dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier I.

W efekcie, na dzień 30 czerwca 2022 r. zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe dla Grupy wynoszą 9,35% dla współczynnika kapitału Tier I oraz 11,51% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy, zarówno z zastosowaniem rozwiązań przejściowych MSSF 9, jak i bez nich na dzień 30 czerwca 2022 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

1.2. Bilans Grupy

Suma bilansowa Grupy BOŚ na dzień 30 czerwca 2022 roku wyniosła 23 609,6 mln zł i była wyższa o 3 023,8 mln zł tj. 14,7% w porównaniu do stanu na koniec 2021 roku.

Zmiany w strukturze aktywów Grupy

Na dzień 30 czerwca 2022 roku największy udział w aktywach, wynoszący 49,6%, stanowiły należności od klientów. Ich udział w aktywach od końca roku 2021 zmniejszył się o 8,0 p.p. Zmniejszył się także udział należności od innych banków oraz pozycji kasa środki w Banku Centralnym odpowiednio o 0,8 p.p. oraz 0,2 p.p. Natomiast zwiększył się o 8,4 p.p. udział inwestycyjnych papierów wartościowych.

Aktywa	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana%
Kasa, środki w Banku Centralnym		379 245	361 581	4,9
Należności od innych banków		280 753	400 747	-29,9
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		298 961	155 705	92,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające		31 113	9 121	241,1
Inwestycyjne papiery wartościowe:		10 141 689	7 108 931	42,7
Należności od klientów, w tym:		11 713 954	11 855 647	-1,2
wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		11 705 420	11 841 536	-1,1
wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		8 534	14 111	-39,5
Wartości niematerialne		116 272	112 861	3,0
Rzeczowe aktywa trwałe		89 489	84 082	6,4
Prawo do użytkowania - leasing		70 037	78 538	-10,8
Aktywa z tytułu podatku dochodowego:		172 578	151 072	14,2
Inne aktywa		315 472	267 455	18,0
AKTYWA RAZEM		23 609 563	20 585 740	14,7

Należności od klientów

Wartość bilansowa należności od klientów Grupy według stanu na koniec I półrocza 2022 roku wyniosła 11 714,0 mln zł i była niższa o 1,2% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Główną przyczyną spadku salda kredytów jest ograniczone zainteresowanie klientów kredytami mieszkaniowymi w warunkach wysokich stóp procentowych oraz perspektyw spowolnienia gospodarczego.

Na koniec I półrocza 2022 roku, w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, zmniejszył się wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów detalicznych o 144,4 mln zł, tj. o 4,4%, głównie na skutek spadku kredytów mieszkaniowych i gotówkowych. Wolumen należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie od klientów instytucjonalnych wzrósł o 9,9 mln zł, tj. o 0,1%.

Należności od klientów

Należności od klientów	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana%
Wycena wg zamortyzowanego kosztu		11 669 539	11 804 018	-1,1
Należności od klientów detalicznych		3 130 225	3 274 642	-4,4
kredyty w rachunku bieżącym		1 325	224	491,5
kredyty gotówkowe		268 663	300 926	-10,7
kredyty mieszkaniowe		2 597 873	2 728 093	-4,8
kredyty i pożyczki pozostałe		262 364	245 399	6,9
Należności od klientów instytucjonalnych		8 539 314	8 529 376	0,1
kredyty obrotowe		893 232	648 741	37,7
kredyty i pożyczki terminowe		6 534 664	6 771 966	-3,5
należności faktoringowe		566 937	599 966	-5,5
należności leasingowe		161 818	136 642	18,4
skupione wierzytelności		103 635	127 311	-18,6
papiery wartościowe komercyjne		279 028	244 750	14,0
Wycena wg wartości godziwej przez wynik finansowy		8 534	14 111	-39,5
Należności od klientów detalicznych		425	651	-34,7
kredyty i pożyczki w rachunku bieżącym		25	-	x
kredyty i pożyczki mieszkaniowe		150	257	-41,6
kredyty i pożyczki pozostałe		250	394	-36,5
Należności od klientów instytucjonalnych		8 109	13 460	-39,8
kredyty obrotowe		-	19	x
kredyty i pożyczki terminowe		8 109	13 441	-39,7
Razem		11 678 073	11 818 129	-1,2
Złożone depozyty zabezpieczające		31 550	32 768	-3,7
Pozostałe należności		4 331	4 750	-8,8
RAZEM NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		11 713 954	11 855 647	-1,2

Najwyższy udział w należnościach ogółem, wynoszący 72,9%, miały należności klientów instytucjonalnych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Ich udział w należnościach ogółem zwiększył się o 1,0 p.p. wobec stanu na koniec 2021 roku. Należności klientów instytucjonalnych wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyniosły 8 539,3 mln zł.

Udział należności klientów detalicznych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu w należnościach ogółem zmniejszył się o 0,9 p.p. do 26,7%. Kwota kredytów klientów detalicznych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosła 3 130,2 mln zł na koniec I półrocza 2022 roku wobec 3 274,6 mln zł na koniec 2021 roku. Największą pozycję kredytów detalicznych stanowią kredyty mieszkaniowe. Na koniec I półrocza 2022 roku wyniosły 2 597,9 mln zł, co oznacza spadek o 4,8% wobec stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Kredyty mieszkaniowe

Kredyty mieszkaniowe	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana%
Kredyty i pożyczki wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		2 597 873	2 728 093	-4,8
Kredyty mieszkaniowe w PLN		1 343 250	1 408 756	-4,6
Kredyty mieszkaniowe w CHF		726 923	767 387	-5,3
Kredyty mieszkaniowe w EUR		495 570	520 349	-4,8
Kredyty mieszkaniowe w USD		32 130	31 601	1,7
Kredyty i pożyczki wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		150	257	-41,6
Kredyty mieszkaniowe w PLN		150	257	-41,6
KREDYTY MIESZKANIOWE RAZEM		2 598 023	2 728 350	-4,8

Kredyty w walutach obcych mają 48,3% udział w kredytach mieszkaniowych ogółem (48,4% na koniec 2021 roku). Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym Grupy BOŚ S.A. (netto) wyniósł 6,2% i zmniejszył się o 0,3 p.p. w relacji do stanu na koniec 2021 roku.

Saldo kredytów proekologicznych

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2022 roku wynosiło 5 037 mln zł i wzrosło o 5,8% w stosunku do 31 grudnia 2021 roku. Udział kredytów proekologicznych stanowi 39,37% salda kredytów ogółem w Banku (na 31 grudnia 2021 udział ten wynosił 37,12%).

Saldo kredytów proekologicznych	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana
Kredyty proekologiczne udzielone klientom instytucjonalnym		4 551 283	4 256 415	6,9
Kredyty proekologiczne udzielone klientom detalicznym		486 212	503 238	-3,4
KREDYTY PROEKOLOGICZNE		5 037 495	4 759 653	5,8

*wg wartości kapitału

Kredyty i pożyczki udzielone w okresie sprawozdawczym

W I półroczu 2022 roku Bank udzielił kredytów i pożyczek (nowa sprzedaż) na kwotę 1 869,8 mln zł, tj. o 1,1% więcej niż w I półroczu 2021 roku (wg wartości kapitału w momencie udzielania kredytu). Sprzedaż klientom instytucjonalnym zwiększyła się o 9,1%, a klientom indywidualnym zmniejszyła się o 64,4%.

Kredyty i pożyczki udzielone w okresie	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana %
Kredyty udzielone klientom instytucjonalnym w okresie półrocza		1 798 291	1 648 677	9,1
Kredyty udzielone klientom indywidualnym w okresie półrocza		71 550	201 051	-64,4
KREDYTY UDZIELONE W OKRESIE PÓŁROCZA		1 869 841	1 849 728	1,1

Ponad 50% kredytów i pożyczek udzielonych w I półroczu 2022 roku stanowiły kredyty proekologiczne.

Kredyty proekologiczne udzielone w okresie sprawozdawczym

Kredyty proekologiczne udzielone w okresie	tys. zł	I półrocze 2022	I półrocze 2021	Zmiana
Kredyty udzielone klientom instytucjonalnym w okresie I półrocza		910 977	545 299	67,1%
Kredyty udzielone klientom detalicznym w okresie I półrocza		26 577	83 403	-68,1%
KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE W OKRESIE I PÓŁROCZA		937 554	628 702	49,1%

Wartość nowych kredytów proekologicznych w I półroczu 2022 roku wyniosła 938 mln zł i była o 49% wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W zdecydowanej większości (kwotowo) nowe kredyty proekologiczne

skierowane były do klientów instytucjonalnych (97%). Największy udział miały środki wypłacone na zadania z sektora przemysłu (47% wolumenu ogółem kredytów proekologicznych).

Jakość portfela kredytowego Grupy

Na koniec 2021 roku stan odpisów aktualizujących wyniósł 1 254,8 mln zł. Udział należności od klientów z utratą wartości w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł 15,0% na dzień 30 czerwca 2022 roku wobec 13,6% na koniec 2021 roku.

Jakość portfela kredytowego	30-06-2022	%	31-12-2021	%
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu				
Należności od klientów bez przesłanki utraty wartości, w tym:	10 970 332	84,9	11 146 432	86,2
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 1)	9 273 619	71,8	9 883 695	76,5
ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka (Koszyk 2)	1 696 713	13,1	1 262 737	9,8
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości (Koszyk 3), ale niewykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	19 958	0,2	22 382	0,2
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości (Koszyk 3)	1 934 049	15,0	1 757 830	13,6
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (brutto)	12 924 339	100,0	12 926 644	100,0
Odpisy z tytułu utraty wartości na:				
należności od klientów – (Koszyk 1)	-89 693		- 88 097	
należności od klientów – (Koszyk 2)	-89 197		- 80 534	
należności od klientów – (Koszyk 3) niewykazujące utraty wartości	-388		- 588	
należności od klientów – (Koszyk 3) wykazujące utratę wartości	-1 075 522		- 953 407	
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	-1 254 800		- 1 122 626	
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (netto)	11 669 539	90,4	11 804 018	91,3
Należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy				
Wartość godziwa	8 534		14 111	
Razem należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy	8 534		14 111	
Złożone depozyty zabezpieczające	31 550		32 768	
Pozostałe należności	4 331		4 750	
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	11 713 954		11 855 647	

Kapitał własny i zobowiązania Grupy

Kapitał własny i zobowiązania Grupy	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana%
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		356 296	420 389	-15,2
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		174 490	99 659	75,1
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	-	x
Zobowiązania wobec klientów		19 979 047	17 007 863	17,5
Zobowiązania podporządkowane		372 965	369 107	1,0
Rezerwy		458 937	450 803	1,8
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		13 121	8 810	48,9
Zobowiązania z tyt. leasingu		72 747	81 170	-10,4
Pozostałe zobowiązania		293 300	282 144	4,0
Kapitał własny razem		1 888 660	1 865 795	1,2
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIAZANIA RAZEM		23 609 563	20 585 740	14,7

Na koniec I półrocza 2022 roku najwyższy udział w sumie bilansowej, wynoszący 84,6%, miały zobowiązania wobec klientów. Ich udział zwiększył się o 2,0 p.p. wobec stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Zwiększył się także udział zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu o 0,3 p.p.

Natomiast zmniejszył się udział kapitału własnego w sumie bilansowej o 1,1 p.p. oraz zobowiązań wobec Banku Centralnego oraz innych banków o 0,5 p.p. a także zobowiązań podporządkowanych o 0,2 p.p.

Kapitał własny wyniósł 1 888,7 mln zł na koniec I półrocza 2022 roku. Wzrost kapitału wyniósł 1,2%, głównie na skutek wypracowania zysku netto roku bieżącego, pomimo negatywnego wpływu na kapitał przeceny wartości papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez inne dochody całkowite brutto w związku ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.

Zobowiązania wobec klientów	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana %
Klienci detaliczni		11 611 565	8 515 701	36,4
rachunki bieżące/rozliczeniowe		3 882 629	4 942 698	-21,4
lokaty terminowe		7 728 936	3 573 003	116,3
Klienci instytucjonalni		7 744 675	7 799 099	-0,7
rachunki bieżące/rozliczeniowe		4 612 047	6 255 578	-26,3
lokaty terminowe		3 132 628	1 543 521	103,0
Pozostali klienci		83 366	84 032	-0,8
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych		499 890	510 954	-2,2
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty		39 551	98 077	-59,7
ZOBOWIAZANIA RAZEM		19 979 047	17 007 863	17,5

Główne źródło finansowania działalności Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów, w tym:

- środki depozytowe pozyskiwane przez sieć placówek Banku,
- kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych,
- środki pozyskane od obcych donatorów na działalność kredytową w formie bezpośrednich linii, dopłat do oprocentowania lub dopłat do kapitału (NFOŚiGW, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, JESSICA - Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich).

Zobowiązania Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. wobec klientów według stanu na 30 czerwca 2022 roku wyniosły 19 979,0 mln zł i były wyższe o 2 971,2 mln zł tj. 17,5% w porównaniu do stanu na koniec 2021 roku.

Zobowiązania wobec klientów detalicznych wzrosły o 3 095,9 mln zł w I półroczu 2022 roku. Wzrost tych zobowiązań wynikał z podwyższenia w czerwcu br. oprocentowania EKOlokata Promocyjnych 3, 6 i 12-miesięcznych, sprzedawanych w kanałach elektronicznych oraz w placówkach Banku a także oprocentowania EKOkonta Oszczędnościowego. Najbardziej atrakcyjna dla klientów - EKOlokata Promocyjna 3M dostępna w kanałach zdalnych oprocentowana była na 7%. Oprocentowanie lokat plasowało ofertę Banku na wiodącej pozycji rynkowej na tle innych banków.

Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych zmniejszyły się o 54,4 mln zł, tj. 0,7%

Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Grupy

W I półroczu 2022 roku Grupa BOŚ nie zaciągnęła kredytów, umów pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej.

1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

Aktywa i zobowiązania warunkowe	tys. zł	30-06-2022	31-12-2021	Zmiana %
Zobowiązania warunkowe:		3 092 916	3 264 122	-5,2
Finansowe, w tym:		2 647 319	2 814 089	-5,9
otwarte linie kredytowe w tym:		2 608 841	2 793 138	-6,6
odwoławalne		2 280 160	2 337 580	-2,5
nieodwoławalne		328 681	455 558	-27,9
otwarte akredytywy importowe		38 478	20 951	83,7
Gwarancyjne, w tym:		445 597	450 033	-1,0
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu		12 739	12 739	0,0
gwarancje właściwego wykonania kontraktu		432 858	437 294	-1,0
Aktywa warunkowe:		2 145 862	2 143 824	0,1
Finansowe, w tym:		351 045	344 955	1,8
otwarte linie kredytowe		351 045	344 955	1,8
Gwarancyjne		1 776 069	1 781 345	-0,3
Inne		18 748	17 524	7,0
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem		5 238 778	5 407 946	-3,1

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 30 czerwca 2022 roku wyniosły 3 092,9 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 2 647,3 mln zł. Wg stanu na 30 czerwca 2022 roku w zobowiązaniach pozabilansowych Banku ogółem, stan czynnych gwarancji i poręczeń ogółem wyniósł 445,6 mln zł:

- wszystkie gwarancje zostały wystawione przez Bank rezydentom,
- najwyższa gwarancja została udzielona na kwotę 59 650 tys. zł,
- wartościowo (85,7%) gwarancji dotyczyło gwarancji krajowej dobrego wykonania umowy (37,1%), pozostałych gwarancji krajowych (26,8%) oraz gwarancji krajowej zapłaty (21,8%).

Wartościowo zlecniodawcami gwarancji były, wg stanu na 30 czerwca 2022 r.:

- 99,5% jednostki niefinansowe,
- 0,4% sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- 0,1% klienci detaliczni.

W stosunku do 31 grudnia 2021 r. nastąpił spadek gwarancji o 4 436 tys. zł, tj. o 1,0%.

Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2022 roku Bank udzielił 60 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 228,3 mln zł, z czego 40 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 75,8 mln PLN pozostaje czynnych według stanu na 30 czerwca 2022 r. (dane za 2021 rok to 162 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 183,2 mln zł, z czego 112 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 173,3 mln zł pozostawało czynnych według stanu na 31 grudnia 2021 roku).

Gwarancje i poręczenia czynne udzielone w 2022 roku zostały udzielone z terminami ważności (wartościowo):

- 87,9% od 1 m-ca do 3 lat,
- 6,8% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat,
- 5,3% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5.

2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami

Grupa Kapitałowa BOŚ S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych.

IV. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE

1. Ryzyko kredytowe

Podstawowym celem w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w I półroczu 2022 roku., a w szczególności w zakresie zarządzania jakością aktywów, była poprawa jakości oraz struktury portfela kredytowego.

Działania mające na celu poprawę jakości portfela kredytowego koncentrowały się na prowadzeniu polityki zakładającej umiarkowany poziom apetytu na ryzyko, umożliwiającej osiągnięcie poziomu kosztu ryzyka oscylującego wokół średniej dla sektora.

W zakresie poprawy struktury portfela kredytowego Bank kontynuował podejmowane w okresach wcześniejszych działania ukierunkowane na zmniejszenie jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji.

W czerwcu 2022 roku Bank przyjął aktualizację projekcji finansowych zawartych w strategii rozwoju na lata 2021-2023 (Strategia Banku Ochrony Środowiska na lata 2021-2023 – aktualizacja projekcji finansowych). Punktem wyjścia do aktualizacji przedmiotowej Strategii były zmiany w otoczeniu zewnętrznym Banku, m.in. uwarunkowania rynkowe i makroekonomiczne, które skutkować będą wyższymi aspiracjami finansowymi Banku. Dotychczasowy model biznesowy Banku i kierunki strategicznego rozwoju nie uległy zmianie.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z polityką kredytową Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące powodować, że wierzytelność obciążona ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekroczy poziom określony wymogami zewnętrznymi,
- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nieposiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają,
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, w szczególności, wyników dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i epidemicznej.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowanych w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował:

- analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego oraz
- analizę jakościową – polegającą na ocenie cech klienta, które mają istotny wpływ na jego skłonność do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie, w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia wynikające z Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika Dtl/DStl i LtV

W procesie oceny klienta Bank wykorzystywał informacje pozyskane z różnych źródeł, w tym informacje pozyskiwane z baz zewnętrznych.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (spółki komunalne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała w szczególności ocenę: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Model oceny ryzyka jednostek samorządu terytorialnego uwzględniał analizę Klienta opierającą się o ocenę podstawowych wskaźników budżetowych, wskaźników zadłużenia, oraz analizę transakcji opierającą się o ocenę planowanych wskaźników zadłużenia, jakości zabezpieczenia i długości trwania transakcji.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych obejmowała analizę występowania ryzyk ESG.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych Bank ocenił ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

Ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form jego mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu między innymi rozwiązania zaimplementowane w systemie wczesnego ostrzegania (SWO).

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw Bank stosował metodę zindywidualizowaną i grupową. Z uwagi na sytuację epidemiczną Bank w procesie szacowania odpisów metodą grupową stosował ekspercką korektę odzwierciedlającą wrażliwości poszczególnych branż na kryzys będący następstwem COVID-19 oraz wyższą wagę pesymistycznego scenariusza sytuacji makroekonomicznej.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,
- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję,
- zastosowania odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe.

W Banku funkcjonował system podejmowania decyzji kredytowych, którego podstawą jest reguła, że im wyższy poziom ryzyka transakcji wynikający z jej złożoności, kwoty zaangażowania lub sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, tym wyższy jest szczebel decyzyjny uprawniony do podjęcia decyzji. Szczegółami decyzyjnymi o najwyższych poziomach uprawnień są Komitet Kredytowy Centrali i Zarząd Banku. W przypadku zastosowania odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe, decyzje podejmuje organ decyzyjny o wyższych kompetencjach.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązanymi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Bank preferował transakcje zabezpieczone, z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyłą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W Banku funkcjonowała polityka zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi zawierająca strategię działania umożliwiającą uzyskanie określonej w czasie redukcji ekspozycji nieobsługiwanym oraz plan operacyjny wspierający realizację działań strategicznych.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu następstw gospodarczych pandemii COVID-19 na jakość portfela kredytowego Bank stosował szczególne zasady finansowania i monitorowania klientów, które były, dostosowywane do bieżącej sytuacji rynkowej i epidemicznej.

Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyko koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie pojedynczego klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, w szczególności wynikających z przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku i Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów wewnętrznych lub wartości ostrzegawczych zatwierdzonych przez Zarząd Banku lub Radę Nadzorczą w przypadku limitów, poprzez które Bank określa akceptowany poziom apetytu na ryzyko kredytowe.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- dotyczące zaangażowania w wybrane branże działalności gospodarczej,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, wobec których zaangażowanie Banku przekracza 10% kapitału Tier I,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, uzależnione od ratingu podmiotu/grupy podmiotów powiązanych,
- łącznego zaangażowania wobec spółek zależnych Banku,
- limit na zaangażowanie z tytułu transakcji kredytowych, dla których zostały zastosowane szczególne zasady finansowania w związku z wybuchem pandemii COVID-19,

- limit na transakcje z odstępstwami od zasad kredytowania określonych w procedurach wewnętrznych, wpływających na wzrost ryzyka kredytowego.

W procesie zarządzania ryzykiem koncentracji Bank stosował system poziomów ostrzegawczych, który ma zastosowanie do wszystkich limitów wewnętrznych w obszarze ryzyka kredytowego. Podstawowe założenie systemu opiera się na wyróżnieniu trzech poziomów wykorzystania limitu i stopniowym wdrażaniu działań mitygujących ryzyko przekroczenia limitu w zależności od poziomu jego wykorzystania.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał wymogów nadzorczych, zasad wynikających z dobrych praktyk bankowych i procedur wewnętrznych.

2. Ryzyko finansowe

Ryzyko finansowe w Grupie BOŚ koncentruje się przede wszystkim w Banku oraz w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i obejmuje:

1. ryzyko płynności,
2. ryzyko rynkowe, w tym:
 - a. ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej),
 - b. ryzyko walutowe (przede wszystkim w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej),
 - c. pozostałe ryzyka (ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe – w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej, ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów i ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem w Banku, jak i w Grupie BOŚ w zakresie ryzyka finansowego określa Strategia zarządzania ryzykiem bankowym. Strategia ta stanowi integralny element obowiązującej Strategii działania Banku.

System zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ obejmuje badanie poszczególnych rodzajów ryzyka, związanych zarówno z działalnością Banku, jak i Spółek wchodzących w skład Grupy. Bank, jako podmiot dominujący, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie. Proces zarządzania ryzykiem podlega okresowym przeglądom, które mają na celu dostosowanie tego procesu do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i uwzględniają zmiany zachodzące w Banku oraz w Grupie.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest dokonywane w oparciu o ustalony przez Radę Nadzorczą poziom apetytu i tolerancji na ryzyko, określonych za pomocą zestawu limitów wewnętrznych. W Banku obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym w księdze handlowej, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez Radę Nadzorczą apetytem na ryzyko. Na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- a.** udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- b.** transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- c.** zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

Zgodnie ze strategią Grupy BOŚ, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyleń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności stóp procentowych i kursów walutowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank oraz DM BOŚ S.A., w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymują otwarte pozycje.

Celem zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ jest utrzymywanie poszczególnych rodzajów ryzyka na przyjętym poziomie tolerancji i apetytu, pozwalającym na ochronę wartości kapitału akcjonariuszy, zachowanie bezpieczeństwa depozytów klientów oraz uzyskanie odpowiedniej efektywności działalności Grupy BOŚ, w tym zapewnienie zdolności dostosowania działalności Grupy do zmieniających się warunków rynkowych, kompetencji i zaangażowania kadry kierowniczej oraz pracowniczej, jakości systemów informacji zarządczej.

Grupa BOŚ w I półroczu 2022 roku systematycznie monitorowała sytuację gospodarczą i rynkową związaną z pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie i analizowała ich wpływ na ryzyka finansowe, w tym ryzyko rynkowe i ryzyko płynności. Choć poziomy poszczególnych rodzajów ryzyka wzrosły w porównaniu z okresem sprzed pandemii, to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Grupę limitów.

W I półroczu 2022 roku główne cele, zasady i organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej nie uległy zmianie. Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Banku w Departamencie Ryzyka Finansowego (departament II linii obrony) i w DM BOŚ S.A. w Wydziale ds. Zarządzania Ryzykiem oraz raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Komitetowi ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej), Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (KZAP ds. PiRR).

Wpływ wojny w Ukrainie na ryzyko finansowe w tym płynności

BOŚ monitorował sytuację gospodarczą i rynkową, a w szczególności związaną z tym możliwość wystąpienia nagłych, gwałtownych zdarzeń zewnętrznych o dużej skali oddziaływania, mogących pośrednio wywierać znaczący wpływ na sytuację Banku.

Bank przeanalizował wpływ tych zdarzeń na ryzyko finansowe oraz dokonał oceny skutków potencjalnych negatywnych scenariuszy w ramach dokonywanych testów warunków skrajnych.

Wyniki testów warunków skrajnych wskazują na nieznaczny wzrost ekspozycji na ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko kredytowe kontrahenta, tym niemniej wpływ na ryzyko utrzymuje się w ramach zakładanego przez Bank poziomu.

W ramach dotychczasowej realizacji ścieżki scenariusza stresowego wynikającego z aktualnie trwającego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego, Bank nie odnotował problemów z utrzymaniem płynności oraz negatywnych skutków w pozostałym ryzyku finansowym. Poza chwilowym zaburzeniem płynności rynku międzybankowego oraz chwilowo istotnie zwiększonym poziomem wypłat gotówkowych nie wystąpiły inne istotne symptomy wskazujące na możliwość pogorszenia sytuacji płynnościowej Banku.

Z punktu widzenia ryzyka finansowego osłabienie waluty krajowej oraz wzrost stóp procentowych również nie generuje negatywnych skutków.

2.1. Ryzyko płynności

Celem Grupy BOŚ w zakresie zarządzania płynnością jest utrzymanie zdolności do finansowania aktywów i terminowego regulowania zobowiązań, a także utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności. Ryzyko płynności jest przede wszystkim generowane w Banku.

Strategia i procesy w zarządzaniu ryzykiem płynności są dopasowane do profilu i skali działalności Banku. Strategię zarządzania ryzykiem płynności określa zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Strategia Płynnościowa Banku. Strategia określa apetyt Banku na to ryzyko, wyznacza główne kierunki oraz cele ilościowe dla wybranych wielkości i jest integralnym elementem Ramowej Strategii działania Banku. Tolerancja na ryzyko płynności, dostosowana do przyjętego apetytu, została określona w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Polityce w zakresie zarządzania płynnością poprzez obowiązujący w Banku system wewnętrznych limitów i wartości ostrzegawczych.

Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności obejmuje wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Banku i działa w ramach funkcjonujących trzech linii obrony. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności pełni Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym:

- płynność śróddzienna – w ciągu dnia;
- płynność bieżąca – w okresie do 7 dni;
- płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca;
- płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności śróddziennej, bieżącej i krótkoterminowej Bank wykorzystuje następujące miary i narzędzia:

1. poziom płynności śróddziennej – odzwierciedla niezbędny do utrzymania poziom środków na rachunku w NBP, pozwalający na regulowanie zobowiązań Banku w trakcie dnia, w sytuacji normalnej i skrajnej,
2. aktywa płynne (nadwyżka płynności) – stanowiące bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wpływów w horyzoncie 30 dni,
3. zapas płynności – który mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni, z uwzględnieniem narzutu z tytułu koncentracji,
4. wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR),
5. ocenę stabilności bazy depozytowej,
6. lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazującą poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych; luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji na rynku hurtowym oraz z transakcji pochodnych,
7. testy warunków skrajnych (pozwalające m.in. na weryfikację możliwości utrzymania płynności w zdefiniowanym w Banku horyzoncie czasowym w poszczególnych scenariuszach).

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje:

1. lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej, wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów),
2. wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi,
3. wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania (LKD),

4. wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR),
5. prognozę LCR, NSFR oraz aktywów płynnych.

W celu oceny skuteczności procesu zarządzania ryzykiem płynności, dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze podlegają systematycznym przeglądom, tak aby pozwalały na skuteczne monitorowanie płynności. Limity i wartości ostrzegawcze określają ramy dla tolerancji Banku w zakresie płynności i są zgodne z przyjętym przez Bank apetytem na to ryzyko. Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Stosowane przez Bank miary i narzędzia podlegają cyklicznym przeglądom i są systematycznie aktualizowane, co służy lepszemu odwzorowaniu profilu płynności. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowane systemy informatyczne (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności, raportowania nadzorczych miar płynności i limitów wewnętrznych oraz przygotowywania sprawozdawczości obowiązkowej). Bank przynajmniej raz do roku opracowuje przegląd procesu oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP), zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2016/10 dotyczącymi informacji na temat ICAAP oraz ILAAP gromadzonych do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP). Przegląd ten podlega opiniowaniu przez Komitet ZAP oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Przeprowadzony przez Bank przegląd ILAAP według stanu na 31 grudnia 2021 roku wykazał zgodność procesu z przepisami wewnętrznymi Banku oraz zewnętrznymi wytycznymi.

Raporty dotyczące ryzyka płynności prezentowane są wszystkim jednostkom Banku biorącym udział w procesie zarządzania tym ryzykiem. Wyniki analizy ryzyka płynności, stopień użycia norm nadzorczych oraz wewnętrznych limitów oraz wyniki testów warunków skrajnych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), Zarządu Banku i Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (w cyklach miesięcznych) oraz dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka przy Radzie Nadzorczej (w cyklach kwartalnych). Raporty wchodzi w skład Systemu Informacji Zarządczej (SIZ), którego celem jest wspomaganie zarządzania Bankiem, usprawnienie realizacji jego zadań oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania.

Ogólny profil ryzyka płynności

Podstawowym źródłem finansowania Banku pozostaje systematycznie budowana i zdywersyfikowana baza depozytowa z dużym udziałem stabilnych depozytów od klientów indywidualnych (uzupełniona depozytami klientów korporacyjnych i sektora publicznego), którego uzupełnienie stanowią m.in. otrzymane pożyczki od międzynarodowych instytucji finansowych (które dodatkowo, wraz z długoterminowymi dwustronnymi umowami zamiany płatności odsetkowych zabezpieczonymi dłużnymi papierami wartościowymi oraz transakcjami FX Swap, stanowią źródło finansowania płynności w walutach obcych). W Banku na bieżąco monitorowane jest ryzyko koncentracji bazy depozytowej. Wewnętrzne miary płynności uwzględniają dodatkowy narzut na środki stabilne z tytułu koncentracji, wyliczany w oparciu o salda depozytów dla dużych depozytów oraz depozytów dużych klientów (zaklasyfikowanych zgodnie z definicjami funkcjonującymi w Banku).

Posiadane przez Bank aktywa płynne (nadwyżka płynności), utrzymywane są przede wszystkim w postaci charakteryzujących się wysoką płynnością bonów pieniężnych NBP (według stanu na 30 czerwca 2022 roku stanowiących 64% portfela płynnych nieobciążonych papierów wartościowych) oraz obligacji stanowiących należności od lub gwarantowanych przez Skarb Państwa (według stanu na 30 czerwca 2022 roku - 36%), charakteryzujących się niskim ryzykiem szczególnym. Portfel tych papierów jest uzupełniony gotówką oraz środkami utrzymywanymi w NBP (ponad zadeklarowany poziom rezerwy obowiązkowej) i na rachunkach nostro w innych bankach. Aktywa płynne według stanu na 30 czerwca 2022 roku wynosiły około 9 mld zł. Aktywa płynne stanowią bufor dla zabezpieczenia płynności w ewentualnych sytuacjach kryzysowych, tj. istnieje możliwość ich zastawu, upłynnienia w ramach transakcji repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie, bez istotnej utraty wartości. Możliwości sprzedaży aktywów płynnych (ryzyko płynności produktu) są systematycznie monitorowane.

W analizach tych brane są pod uwagę przede wszystkim: wielkość emisji, obrót rynkowy oraz zmienność ceny kupna / sprzedaży.

Zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego, Bank ma możliwość korzystania z dodatkowych źródeł finansowania w postaci kredytu technicznego i lombardowego w NBP, a także może wystąpić do NBP celem uzyskania kredytu refinansowego.

W Banku wyznaczany jest kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności, które uznawane jest za ryzyko stale istotne, zgodnie z obowiązującym procesem szacowania kapitału wewnętrznego. Kapitał ten szacowany jest w oparciu o koszt związany z przywróceniem nadzorczych i wewnętrznych miar oraz limitów płynności w warunkach zbudowanych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Miary ryzyka płynności

Bank wyznacza nadzorcze miary płynności zgodnie z następującymi regulacjami: Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz Rozporządzeniem 2019/876 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zmieniającym Rozporządzenie 575/2013) oraz rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi odnoszącymi się do niego w zakresie płynności.

Do obecnie obowiązujących norm płynności krótkoterminowej zalicza się wymóg pokrycia wpływów netto – LCR (relacja aktywów płynnych do wpływów netto, tj. różnicy pomiędzy wpływami a wpływami, przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych). LCR obliczany jest dla wszystkich walut łącznie (w przeliczeniu na PLN) oraz osobno dla walut znaczących: PLN oraz EUR. W przypadku wskaźnika w EUR, Bank identyfikuje niedopasowanie walutowe, związane ze sposobem finansowania kredytów długoterminowych udzielonych w tej walucie.

Bank jest zobowiązany do utrzymywania wymogu dotyczącego stabilnego finansowania, od czerwca 2021 roku wymóg ten nazywany jest wymogiem w zakresie wskaźnika stabilnego finansowania netto - NSFR. Kalkulowany jest on jako stosunek kwoty dostępnego stabilnego finansowania instytucji do kwoty wymaganego stabilnego finansowania. Wskaźnik NSFR, tak jak w przypadku wskaźnika LCR, powinien być utrzymywany na poziomie co najmniej 100%.

Bank, zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020 roku w odniesieniu do sprawozdawczości dodatkowych wskaźników monitorowania płynności, opracowuje i przesyła do NBP raporty ALMM.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, Bank prezentuje w Informacjach dotyczących Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A., informacje ilościowe oraz jakościowe na temat wskaźnika pokrycia wpływów netto, wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz ryzyka płynności. Powyższe informacje ujawniane są zgodnie z instrukcjami wskazanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

Bank przeprowadza również pogłębioną analizę płynności długoterminowej. Wyniki przeprowadzanych analiz są wykorzystywane do zarządzania płynnością Banku. Jednocześnie proces opracowywania krótko- i długoterminowych planów finansowych Banku zawiera ocenę płynności tak, aby zapewnić adekwatną strukturę finansowania i przestrzeganie nadzorczych miar płynności.

W I połowie 2022 roku nadzorcze miary płynności, tj. LCR oraz NSFR były wyznaczane codziennie (tj. w każdym dniu roboczym) i pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przewyższającym poziomy regulacyjny. Wg stanu na 30 czerwca 2022 roku normy te kształtowały się następująco:

Miara	30-06-2022	31-12-2021
LCR	213%	141%
NSFR	161%	133%

Bank posiada zatwierdzony przez Zarząd Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, który określa potencjalne źródła pogorszenia / utraty płynności, zasady postępowania i kompetencje w sytuacjach awaryjnych. Ma on na celu oszacowanie horyzontu przetrwania oraz możliwości i kosztów przywrócenia stanu stabilnej płynności. Plan ten, oprócz analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych (której założenia są zgodne z przeprowadzanymi testami warunków skrajnych), zawiera także mierzalne i niemierzalne symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne, pozwalające na systematyczne monitorowanie źródeł powstawania sytuacji kryzysowych w zakresie płynności.

Analizy scenariuszowe płynności w sytuacjach awaryjnych oraz testy warunków skrajnych obejmują trzy rodzaje scenariuszy:

1. kryzys wewnętrzny – jego źródłem jest utrata zaufania do Banku przez uczestników rynku (tzw. "run na Bank"), zmniejszenie dostępności finansowania, zmaterializowanie się ryzyka koncentracji oraz obniżenie ratingu Banku;
2. kryzys zewnętrzny – zakłada materializację ryzyka walutowego, wzrost stóp procentowych, kryzys na rynkach finansowych i ewentualne efekty drugiej rundy;
3. kryzys mieszany – stanowi połączenie elementów zarówno kryzysu wewnętrznego jak i zewnętrznego.

Dokonywane stress testy pozwalają na identyfikację czynników, których materializacja może generować w Banku ryzyko płynności oraz opracowanie działań koniecznych do podjęcia, w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Bank, w ramach dokonywanych analiz, przeprowadza również analizę wrażliwości na poszczególne czynniki generujące ryzyko płynności oraz tzw. testy odwrócone. Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych jest systematycznie weryfikowany i aktualizowany, tak aby gwarantował operacyjne przygotowanie Banku do uruchomienia potencjalnych działań, możliwych do podjęcia w sytuacji zagrożenia płynności. Analiza scenariuszowa płynności w sytuacjach awaryjnych jest opracowywana w trybie półrocznym, a testy warunków skrajnych – w okresach miesięcznych. Założenia przyjmowane w testach warunków skrajnych są systematycznie weryfikowane, zgodnie z wnioskami wynikającymi z analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych. Założenia poszczególnych scenariuszy przeprowadzonych stress testów odzwierciedlają oczekiwane negatywne efekty spowodowane przez pandemię COVID-19, takie jak m.in.: zwiększony odpływ gotówki i depozytów, wzrost zerwań depozytów terminowych oraz wzrost kursów walutowych EUR/PLN oraz CHF/PLN. Wnioski z przeprowadzanych testów są uwzględniane w bieżącym zarządzaniu płynnością i ryzykiem płynności, a także są podstawą do budowania struktury aktywów i pasywów.

Bank, w opracowywanych analizach, uwzględnia również możliwość niekorzystnej zmiany kursów walut obcych, w szczególności CHF i EUR, potencjalnie powodujące zwiększenie potrzeb płynnościowych.

Na rynku międzybankowym Bank zawiera transakcje z kontrahentami finansowymi w oparciu o umowy podpisane na wzorcach dostarczonych przez ISDA oraz GMRA bądź ich odpowiednikach przygotowanych przez Związek Banków Polskich.

Część umów uwzględnia w swojej treści postanowienia odnoszące się do obniżenia posiadanego ratingu lub zaprzestania dokonywania oceny ratingowej przez jedną z rozpoznawalnych na świecie agencji ratingowych. Postanowienia te umożliwiają kontrahentowi powołanie się na prawo do wcześniejszego rozwiązania umowy. Inną klauzulą o podobnym skutku jest zmniejszenie ilości posiadanych akcji przez NFOŚiGW poniżej 51% albo poniżej ich wartości w odniesieniu do udziałów, która pozbawi Fundusz prawa do 51% głosów na WZA.

Testy warunków skrajnych wykonane w I połowie 2021 roku, analogicznie jak w 2020 roku pokazują, że Bank posiada stabilną sytuację płynnościową, a posiadane aktywa płynne (nadwyżka płynności) pozwalają

na przetrwanie założonych scenariuszy warunków skrajnych, w których Bank zakłada przeżycie w określonym horyzoncie czasowym.

W I połowie 2022 roku, podobnie jak w 2021 roku, sytuacja płynnościowa Grupy BOŚ S.A. była systematycznie monitorowana i pozostawała na bezpiecznym poziomie.

Wpływ pandemii COVID-19 na płynność Banku

W kontekście wysokiej niepewności spowodowanej pandemią wirusa COVID-19, Bank monitoruje bieżącą sytuację gospodarczą i analizuje jej potencjalny wpływ na sytuację Banku oraz jego klientów, w tym przede wszystkim na sytuację płynnościową. Analizowane są również informacje dotyczące sytuacji sektorowej oraz zachowania klientów: monitorowanie odpływu gotówki i depozytów, wzrost kursów walutowych EUR/PLN i CHF/PLN oraz ich wpływ na poszczególne obszary działalności Banku. Dokonany został przegląd założeń przeprowadzanych w Banku testów warunków skrajnych, pod kątem uwzględnienia w nich czynników ryzyka związanych z pandemią.

W I półroczu 2022 roku nie zaobserwowano istotnego negatywnego wpływu zdarzeń spowodowanych pandemią na płynność Banku.

W obecnej sytuacji Bank monitoruje salda depozytów oraz kredytów, szczególnie w kontekście zmian stóp procentowych oraz wprowadzonych w ramach tarczy antykryzysowej udogodnień kredytowych. Bank podejmuje działania mające na celu skorelowanie zapotrzebowania na kapitał kredytowy z pozyskiwanym finansowaniem, przy zapewnieniu nadwyżki płynności na bezpiecznym poziomie.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych. Ryzyko stopy procentowej jest przede wszystkim generowane w Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego (WO), przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK).

W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Z drugiej strony portfel ten powoduje zmienność kapitału z aktualizacji wyceny.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jej celem jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela obligacji w modelu HtC&S i będących buforem płynnościowym Banku. Przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału związane ze zmianami stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest wspierany przez dedykowany system informatyczny, za pomocą którego Bank w szczególności wyznacza/przeprowadza:

1. lukę przeszacowania (repricing gap), prezentującą wartości aktywów, pasywów i pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresach zapadalności/ wymagalności bądź przeszacowania,
2. symulację wyniku odsetkowego – analizę dynamiczną, odzwierciedlającą projekcję WO w zadanych przedziałach czasowych, w oparciu o przyjęte scenariusze rozwoju Banku, jak również założenia odnośnie kształtowania się czynników rynkowych,

3. symulację wartości bieżącej (net present value, NPV), prezentującą wartości zdyskontowane, według zadanych parametrów rynkowych, wszystkich przepływów pieniężnych; w oparciu o analizy NPV wyznaczana jest miara WEK,
4. szoki cenowe pod analizę ryzyka bazowego, których celem jest oszacowanie wpływu na wynik odsetkowy zróżnicowanej zmiany oprocentowania produktów, których oprocentowanie oparte jest o różne stawki bazowe,
5. analizę ryzyka krzywej dochodowości, której celem jest oszacowanie wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego nierównoległych zmian kształtu krzywej dochodowości,
6. analizę ryzyka opcji klienta, której celem jest oszacowanie wpływu na wynik finansowy Banku, realizowanych przez klientów opcji wbudowanych w produkty odsetkowe,
7. testy warunków skrajnych, w tym testy odwrócone oraz Supervisory Outlier Test – celem jest określenie, jak skrajne zmiany czynników rynkowych wpływają na wynik odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału własnego,
8. poziom kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

W celu kontroli ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o +/-100 p.b. (WO) oraz wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału na zmianę stóp procentowych o +/-200 p.b. (WEK). Pomiar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej dokonywany jest w oparciu o charakterystykę produktów (harmonogramy przepływów kapitałowych, przeszacowania stóp procentowych, wbudowane opcje), wynikającą z umów podpisanych z kontrahentami. Dla produktów o charakterze bieżącym, dla których klient posiada swobodę w kształtowaniu m.in. harmonogramu spłaty czy dysponowania środkami, Bank buduje tzw. portfele replikacyjne, które odzwierciedlają ekonomiczne terminy przepływów kapitałowych. W ramach stosowanych portfeli replikacyjnych średni termin zapadalności depozytów o nieustalonym terminie zapadalności wynosi 6 miesięcy, maksymalny zaś 12 miesięcy. Ponadto, Bank uwzględnia zachowania behawioralne klientów takie jak: poziomy wcześniejszych spłat kredytów czy poziomy zerwań depozytów, których sposób szacowania zdefiniowano w regulacjach wewnętrznych Banku. Przyjęte założenia zgodne są z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego.

W poniższej tabeli przedstawione zostało porównanie wartości miar WO i WEK pomiędzy 30 czerwca 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku:

Data	Δ WO		Δ WEK	
	-100 p.b.	+100 p.b.	-200 p.b.	+200 p.b.
30-06-2022	-44 042	29 570	98 362	-97 609
31-12-2021	-68 395	41 247	84 372	-102 232
Zmiana	24 353	-11 677	13 990	4 623

W I połowie 2022 roku zarówno miara WO, jak i WEK znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych, zgodnych z przyjętym przez Radę Nadzorczą apetytem na ryzyko. Zmiany wartości powyższych miar cechują się pewną cyklicznością, co związane jest z regularnym przybliżaniem się terminu przeszacowania pozycji o zmiennym oprocentowaniu oraz zapadalności /wymagalności pozycji, których oprocentowanie jest stałe. Spadek wrażliwości wyniku odsetkowego w I półroczu 2022 roku na obniżenie się rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. spowodowany był m.in. 6-krotną podwyżką stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, skutkującą w konsekwencji podjęciem przez Bank decyzji odnośnie podwyższenia oprocentowania lokat terminowych dopiero pod koniec I półrocza. Do spadku wrażliwości WO przyczynił się również znaczny wzrost salda depozytów terminowych klientów związanych z akcją promocyjną Banku. Asymetryczny wpływ zmian stóp procentowych na WO w scenariuszach spadku i wzrostu stóp procentowych wynika z charakterystyki oprocentowania poszczególnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w tym m.in. ograniczenia spadku oprocentowania poszczególnych źródeł finansowania do poziomu 0%, w warunkach badanej zmiany rynkowych stóp procentowych (tj. o -100 p.b.). Spadek wrażliwości WEK na wzrost stóp procentowych wynikał m.in. ze wzrostu salda depozytów detalicznych oraz spadku salda papierów korporacyjnych.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego Bank zobligowany jest do przeprowadzania nadzorczego testu wartości odstających (Supervisory Outlier Test, SOT).

Wyniki nadzorczego testu wartości odstających (SOT) dla 6 standardowych scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej, określonych w Wytycznych, przedstawione zostały w poniższej tabeli według stanu na dzień 30 czerwca 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz ich zmiana:

Data	ΔWEK w danym scenariuszu SOT					
	równoległy wzrost szoku	równoległy spadek szoku	wystromienie krzywej	wypłaszczenie krzywej	wzrost szoku dla stóp krótkoterm.	spadek szoku dla stóp krótkoterm.
30-06-2022	-82 317	33 949	-133	-34 345	-60 947	12 752
31-12-2021	-81 118	21 719	5 598	-64 604	-89 159	5 843
Zmiana	-1 199	12 230	-5 731	30 259	28 212	6 909

Wyniki przeprowadzonej analizy SOT wskazują, że Bank najbardziej narażony jest na spadek wartości ekonomicznej kapitału (WEK) w scenariuszu równoległego wzrostu szoku (Parallel Up). Poziom wrażliwości wartości ekonomicznej kapitału znajduje się wyraźnie poniżej nadzorczych wartości ostrzegawczych, co świadczy o umiarkowanym narażeniu na ryzyko zmian stóp procentowych.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest wpływ podanych scenariuszy na następujące elementy:

- wrażliwość wyniku odsetkowego (WO):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b, +500 p.b],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 100 p.b i ± 500 p.b. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK):
 - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b, +500 p.b],
 - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
 - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 200 p.b i ± 500 p.b. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
- wrażliwość kapitału z aktualizacji wyceny w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 p.b., +500 p.b.],
- wrażliwość wartości bieżącej portfela obligacji w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [-500 p.b., +500 p.b.] – w podziale na emitenta (SP&NBP (bez FVH), korporacje, samorządy) oraz w podziale na portfele (H2C&S (bez FVH), H2C).

Ponadto w Banku przeprowadzane są testy odwrócone:

- dla miary WEK – testy w zakresie wpływu zmian czynników rynkowych, których celem jest pokazanie sytuacji, kiedy wrażliwość WEK spadnie poniżej 20% funduszy własnych,
- dla miary WO:
 - testy, których celem jest pokazanie, kiedy planowany wynik odsetkowy spadnie poniżej poziomu zero,
 - testy, których celem jest wskazanie obszarów podatności na zagrożenia wynikające ze strategii w zakresie zabezpieczania i zarządzania ryzykiem oraz reakcji behawioralnych klientów.

Wyniki analizy testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2022 roku pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonym zaangażowaniu Banku w instrumenty wrażliwe na ryzyko stopy procentowej, ryzyko działalności w portfelu bankowym utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Z uwagi na charakter działalności Banku oraz strukturę portfela papierów wartościowych, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej jest stale istotne. Bank, w ramach procesu ICAAP, szacuje kapitał wewnętrzny na to ryzyko. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi i wewnętrznymi, kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej odnosi się zarówno do potencjalnych zmian wartości ekonomicznej kapitału jak i wyniku odsetkowego na skutek niekorzystnej zmiany stóp procentowych i jest dostosowany do struktury i charakteru działalności Banku.

Bank w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej 10-letnich obligacji BGK (wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, gwarantowanych przez Skarb Państwa) o wartości nominalnej 150 mln zł, o stałym oprocentowaniu w modelu biznesowym HtC&S, od lipca 2020 roku stosuje opcję wyceny wg wartości godziwej przez wynik finansowy (opcję FVPL). Zawarte w tym celu transakcje zabezpieczające IRS pozwalają na zamianę odsetek od nabytych obligacji naliczanych wg stałej stopy oprocentowania na odsetki naliczane wg formuły WIBOR 6M plus marża, co zabezpiecza Bank przed negatywnym wynikiem w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP i Zarządu Banku (w cyklach miesięcznych) oraz dla Komitetu ds. Ryzyka i Rady Nadzorczej Banku (w cyklach kwartalnych).

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się:

1. model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 p.b.),
3. system limitów,
4. testy warunków skrajnych.

W I półroczu 2022 roku nie doszło do istotnych zmian w technikach pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej.

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej oraz wpływ scenariusza stress testowego – równoległego przesunięcia krzywych dochodowości IRS i BOND o ± 200 p.b. na wynik Banku w okresach półrocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną, średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR 10-dniowy				Testy warunków skrajnych ± 200 p.b.
	średnia	max	Min	na datę	na datę
01-01-2022	413	1 093	128	553	-1 766
01-01-2021	164	413	49	64	-2 609

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej Bank, raz na miesiąc, przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

1. limit na VaR 10-dniowy,
2. limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia, osobno dla pozycji w papierach dłużnych i dla IRS oraz łącznie dla tych instrumentów,
3. limity maksymalnej, dwudniowej i ciągniętej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV – również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniła zmienność stóp procentowych wywołanych pandemią COVID-19.

W celu przeprowadzenia analizy wpływu warunków skrajnych Bank stosuje następujące scenariusze:

1. historyczne:
 - równoległe przesunięcia krzywych stóp procentowych (w tym grube ogony oraz spread),
 - wygięcie krzywych stóp procentowych,
 - zmiana nachylenia krzywych stóp procentowych,
2. parametryczne:
 - równoległe przesunięcia krzywych stóp procentowych,
 - wzrost zmienności stóp procentowych,
 - skrajnie niekorzystna zmiana korelacji stóp procentowych.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji.

Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność zarówno w portfelu bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej oraz w księdze handlowej: w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz – w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka (wraz z wynikami przeprowadzonych testów warunków skrajnych). Dodatkowo wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP.

Zmienność stóp procentowych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka stopy procentowej. Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej były na bieżąco monitorowane i choć ich poziom wzrosł to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów.

2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako ryzyko strat Grupy BOŚ wynikających ze zmian kursów walutowych. Ryzyko to jest generowane w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (przede wszystkim w księdze handlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do księgi handlowej tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD i EUR w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

Pozycja walutowa wynikająca z działalności Banku w księdze bankowej, która nie została przetransferowana w danym dniu na księgę handlową, podlega kontroli za pomocą limitów otwartych pozycji walutowych w księdze bankowej na koniec dnia.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie BOŚ istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A.

Miary ryzyka walutowego

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych) w Banku, podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się:

1. model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. system limitów,
3. analizy testów warunków skrajnych.

Wartość VaR walutowego w księdze handlowej Banku i Grupy BOŚ oraz wpływ scenariusza stress testowego – spadek kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 30% na wynik Grupy BOŚ w okresach półrocznych kształtowały się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią oraz na datę sprawozdawczą):

Data	VaR 10-dniowy						Testy warunków skrajnych Grupy BOŚ wzrost/spadek kursów walutowych o 30%
	Bank				DM	Grupa	
	średnia	max	min	na datę	na datę	na datę	
01-01-2022 30-06-2022	296	1 357	12	1 357	3 510	2 764	-296
01-01-2021 30-06-2021	279	1 700	16	193	2 132	2 101	-4 187

Grupa BOŚ, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu, przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

1. limit na VaR 10-dniowy,
2. limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut, obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
3. limity straty dziennej i ciągniętej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do limitów na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku – również w ciągu dnia. W ciągu dnia w Banku, w ramach limitów kwotowych na pozycje walutowe, monitorowane są również limity dodatkowe na obsługę transakcji klientów. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są systematycznie raportowane kierownictwu Banku.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe w Grupie BOŚ kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do PLN i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność kursów walutowych wywołanych pandemią COVID-19.

W celu przeprowadzenia analizy testów warunków skrajnych Bank stosuje następujące scenariusze:

1. historyczne:
 - historyczny wzrost/spadek kursów walutowych w stosunku do PLN (w tym grube ogony),
 - wzrost/spadek kursów krzyżowego EUR/CHF oraz EUR/USD,
2. parametryczne:
 - wzrost/spadek kursów walutowych w stosunku do PLN o 30%,
 - wzrost zmienności kursów walutowych,
 - skrajnie niekorzystna zmiana korelacji kursów walutowych.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy ryzyka walutowego w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP. W cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych – w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

Zmienność kursów walutowych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka walutowego. Miary ryzyka walutowego były na bieżąco monitorowane i choć ich poziom nieznacznie wzrosły, to utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów.

2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe

Pozostałe ryzyka rynkowe to ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Ryzyka te wynikają z wpływu zmian cen instrumentów kapitałowych i towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych na ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego.

Ryzyka te występują głównie w działalności DM BOŚ S.A. w księdze handlowej.

Transakcje na instrumentach kapitałowych realizowane na rachunek własny DM BOŚ S.A. dotyczą działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), w tym w ramach krótkiej sprzedaży. Transakcje zabezpieczone (arbitrażowe) polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (np. pomiędzy cenami pochodnych instrumentów finansowych oraz cenami instrumentów bazowych). Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), jak i niezabezpieczonych. Monitoring tych limitów dokonywany jest w trybie dziennym. Ponadto, DM BOŚ S.A. dokonywał transakcji (w ramach pełnienia funkcji animatora) na czterech certyfikatach inwestycyjnych (BETA ETF WIG20TR Portfelowy FIZ, BETA ETF WIG20Short Portfelowy FIZ, BETA ETF WIG20Lev Portfelowy FIZ oraz BETA ETF mWIG40 Portfelowy FIZ). W ich wyniku DM BOŚ S.A. odnotowywał ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, a ryzyko wyniku finansowego wynikające z zajmowania tych pozycji było mitygowane poprzez zajmowanie przeciwnych pozycji w kontraktach terminowych futures na indeksy WIG20 i mWIG40.

Ryzyko cen towarów występuje głównie w ramach działalności na pozagiełdowym rynku OTC, dla transakcji zawieranych z klientami DM BOŚ S.A. i transakcji zabezpieczających dokonywanych w Saxo Bank A/S, X-Trade Brokers Dom Maklerski S.A. lub Interactive Brokers (UK) Ltd.

Zmienność cen instrumentów kapitałowych i cen towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu pozostałych ryzyk rynkowych. Miary tych ryzyk były na bieżąco monitorowane i choć ich poziom nieznacznie wzrosł to utrzymywały się w ramach przyjętych przez DM limitów.

3. Ryzyko operacyjne i braku zgodności

3.1. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało w Banku zdefiniowane jako możliwość wystąpienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, z uwzględnieniem zdarzeń ryzyka operacyjnego charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami. W zakres ryzyka operacyjnego nie włącza się ryzyka reputacji i strategicznego.

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku było realizowane z wykorzystaniem systemu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na samoocenie,
- gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego, wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego w Banku oraz spółkach zależnych uznanych z punktu widzenia ryzyka operacyjnego za istotne.

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego jest częścią okresowej informacji zarządczej, kierowanej na Komitet Ryzyka Operacyjnego, Zarząd Banku, Komitet ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej) oraz Radę Nadzorczą.

Mając na uwadze charakterystykę Banku oraz stopień rozwoju systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przy zastosowaniu metody standardowej.

W I półroczu 2022 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: (1) dokonano przeglądu i zatwierdzono limity apetytu oraz tolerancji na ryzyko operacyjne na 2022 rok, (2) okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów, (3) opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2022 rok na podstawie samooceny dokonanej przez komórki organizacyjne Centrali Banku, (4) dokonano oceny istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego, (5) przeprowadzono przegląd Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI).

Ponadto Bank koncentrował swoje działania w obszarze zwiększania świadomości Pracowników w zakresie ryzyka operacyjnego. W tym celu m. in. uruchomiono nową kampanię informacyjną na temat zagadnień dot. zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz zorganizowano Webinar poświęcony tematyce ryzyka operacyjnego.

W Banku kontynuowane jest objęcie każdego nowego pracownika obowiązkowym szkoleniem e-learningowym z ryzyka operacyjnego dotyczącym zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A., a w I półroczu 2022 roku przeprowadzono kolejną edycję tego szkolenia, którym objęci zostali wszyscy pracownicy Banku.

W I półroczu 2022 roku nie odnotowano w zakresie ryzyka operacyjnego zdarzeń o charakterze jednorazowym generujących nadzwyczajne i nieprzewidywane straty, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku oraz Grupy Kapitałowej. Nie zidentyfikowano także istotnych zagrożeń dotyczących ryzyka operacyjnego, wynikających z pandemii COVID-19. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty. Najistotniejszym czynnikiem ryzyka operacyjnego wpływającym na poziom tego ryzyka w I półroczu 2022 r. były sprawy sądowe z powództwa klientów Banku, związane z kredytami hipotecznymi denominowanymi i indeksowanymi do walut obcych. W celu ograniczenia ryzyka z tym związanego, Bank realizuje Program Ugód z klientami posiadającymi kredyty hipoteczne denominowane i indeksowane do walut obcych.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez funkcję kontroli (stosowanie mechanizmów kontrolnych i monitorowanie ich przestrzegania) oraz proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, który obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A., opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą oraz aktach wykonawczych do Polityki, w tym:

- Zasadach zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- Zasadach wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku Ochrony Środowiska S.A.

W Banku funkcjonuje wyodrębniona, samodzielna komórka do spraw zgodności, podległa bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, która odpowiada za realizację przypisanych jej obowiązków w ramach funkcji kontroli i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, realizowany przez komórkę ds. zgodności przy udziale innych komórek organizacyjnych I i II linii obrony, obejmuje:

- identyfikację ryzyka braku zgodności, w szczególności w fazie projektowania nowych produktów i przepisów wewnętrznych,
- ocenę ryzyka braku zgodności,
- kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności,
- przedstawianie raportów o ryzyku braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Komórka ds. zgodności zarządza również anonimowymi zgłoszeniami naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Ochrony Środowiska S.A. procedur i standardów etycznych.

Bank wyodrębnia kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- wdrażanie i monitorowanie przepisów prawa i standardów rynkowych,
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- przyjmowanie/przekazywanie korzyści lub prezentów,
- prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej,
- oferowanie produktów, w tym w szczególności wdrażanie nowych produktów,
- postępowanie ze skargami i reklamacjami klientów,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- obrót instrumentami finansowymi.

W I półroczu 2022 roku nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności, Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpieniu ryzyka braku zgodności, z uwzględnieniem obszaru przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

V. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Banku. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wymaganego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Polityka zarządzania aktywami i pasywami Banku kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Bankowi zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Banku, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Bank posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. Uzależnienie od partnerów

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

3. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi został zamieszczony w nocie 16 Dodatkowych not objaśniających do Śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2022 roku.

Bank lub jednostki od niego zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

4. Sezonowość lub cykliczność

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5. Informacje o umowach Banku

5.1. Umowy znaczące

W I półroczu 2022 roku Bank nie zawarł umowy znaczącej.

5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

W I półroczu br. Bank nie zawierał umów z NBP.

Bank zawarł w dniu 18 listopada 2021 roku Umowę z NBP w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku w euro w systemie TARGET2-NBP.

5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

Umowy z biegłym rewidentem

W dniu 15 czerwca 2022 roku została podpisana umowa z Mazars Audyt Sp. z o.o. o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdania finansowego za 2022 i 2023 r.

Poprzednia umowa została zawarta w dniu 12 lipca 2019 roku z Mazars Audyt Sp. z o.o. Przedmiotem umowy było przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej za lata 2019 – 2021.

W dniu 19 kwietnia 2021 roku zawarto aneks do umowy o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego rozszerzający zakres usług biegłego rewidenta o usługę atestacyjną polegającą na wyrażeniu opinii na temat zgodności skonsolidowanych sprawozdań finansowych z wymogami rozporządzenia w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (ESEF).

Informacja Zarządu Banku o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej

Zgodnie z § 70 ust. 1 pkt 7 oraz § 71 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych (...), na podstawie Oświadczenia Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A. o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, Zarząd Banku informuje, że firma audytorska Mazars Audyt Sp. z o.o. przeprowadzająca badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej oraz że:

- firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
- Bank Ochrony Środowiska S.A. posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na jego rzecz przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub

członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

6. Czynniki i nietypowe zdarzenia

Podwyżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej wpłynęły w I półroczu 2022 roku w istotny sposób z jednej strony na wzrost wyniku odsetkowego a z drugiej na przecenę wartości papierów wartościowych wycenianych wg wartości godziwej przez inne dochody całkowite brutto.

W I półroczu 2022 roku w BOŚ S.A. nie wystąpiły inne istotne zdarzenia dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

7. Informacja o postępowaniach sądowych oraz ryzyku prawnym

Sprawy sądowe ogółem

Na dzień 30 czerwca 2022 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. występował:

- jako powód w 1 096 sprawach na łączną kwotę: 94,0 mln zł,
- jako pozwany w 888 sprawach na łączną kwotę: 278,5 mln zł.

Na dzień 30 czerwca 2022 roku Bank nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wiarygodności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Informacja o postępowaniach przeciwko Bankowi dotyczących zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał w trybie prejudycjalnym wyrok w sprawie C – 383/18 Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank, który zawiera wykładnię przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG.

W odpowiedzi na pytanie prejudycjalne sformułowane przez sąd krajowy TSUE orzekł, że prawo konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie nałożone na konsumenta koszty.

Przeciwko Bankowi nie toczy się żadne postępowanie dotyczące zwrotu części kosztów kredytów konsumenckich w trybie ustawy z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2022 roku przed sądami toczy się 5 postępowań przeciwko Bankowi, dotyczące zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą.

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych lub indeksowanych do walut obcych

Od czasu wydania w dniu 3 października 2019 roku przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości („TSUE”) wyroku w sprawie C-260/18 Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu prowadzącej działalność w Polsce w formie oddziału pod nazwą Raiffeisen Bank International AG Oddział w Polsce, wzrasta liczba spraw sądowych dotyczących umów kredytowych powiązanych z kursem walut obcych. Przyczyny tego zjawiska należy upatrywać w nasilonej akcji marketingowej ze strony podmiotów reprezentujących kredytobiorców w postępowaniach sądowych, stałej obecności tematyki w mediach oraz zmiany na niekorzyść banków tendencji w orzecznictwie sądów krajowych.

Większość wyroków sądowych zapadających po orzeczeniu TSUE z 3 października 2019 roku jest niekorzystna dla banków, jednak orzecznictwo nadal nie jest jednolite. Niektóre sądy rozpoznające sprawy dotyczące kredytów

hipotecznych powiązanych z kursem walut obcych zwróciły się do TSUE z kolejnymi pytaniami prejudycjalnymi. Stanowisko TSUE w tym w szczególności w zakresie roszczeń restytucyjnych banków będzie mieć wpływ na dalsze orzecznictwo sądów powszechnych.

Bank na bieżąco monitoruje orzecznictwo zarówno krajowe jak i TSUE oceniając ryzyko prawne związane z kredytami waloryzowanymi kursem waluty obcej i uwzględnia w swoich analizach to, iż niekorzystne dla banków orzecznictwo polskich sądów w podobnych sprawach oraz wyroki TSUE wpływają na wzrost liczby postępowań sądowych i zwiększenie wartości dochodzonych roszczeń.

W dniu 7 maja 2021 r. Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę dotyczącą odpowiedzi na pytania postawione przez Rzecznika Finansowego, potwierdzając stanowisko, iż w razie nieważności umowy kredytu, każdej ze stron przysługuje odrębnie roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia oraz wskazując, że umowa może być uznana za definitywnie bezskuteczną dopiero wtedy, gdy konsument zostanie należycie poinformowany o skutkach upadku umowy i nie wyrazi zgody na związanie postanowieniem uznanym za abuzywne. Nadal nie zostało rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy pytanie przedstawione przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, dotyczące między innymi możliwości zastąpienia kursu z tabel kursowych banków innym kursem.

W styczniu 2021 roku grupa banków, w tym Bank Ochrony Środowiska S.A., w oparciu o założenia przedstawione przez Przewodniczącego KNF (propozycja z grudnia 2020 r.), rozpoczęła konsultacje międzysektorowe dotyczące stworzenia katalogu najlepszych praktyk celem dążenia do wypracowania ugody zawieranej z klientami na zasadzie dobrowolnej oferty, na mocy których kredyty oparte na walucie obcej podlegałyby rozliczeniu tak, jakby od początku były kredytami złotowymi z oprocentowaniem według stawki WIBOR oraz odpowiedniej marży.

Bank Ochrony Środowiska po uzyskaniu akceptacji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (uchwała nr 4/2021 z dnia 8 grudnia 2021), rozpoczął wdrażanie z dniem 31 stycznia 2022 roku. Programu Ugód BOŚ S.A. opartego na założeniach Przewodniczącego KNF. Do dnia 30 czerwca 2022r. zawartych zastało 126 ugód w Programie, a 598 jest w trakcie procedowania.

Łącznie rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą obcą na dzień 30 czerwca 2022 roku wynosi 481,4 mln zł, z czego 413,2 mln zł prezentowane jest jako rezerwa na postępowania sądowe i roszczenia na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, a 68,3 mln zł prezentowane jako dodatkowe odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Na dzień 30 czerwca 2022 roku przed sądami zawisło łącznie 817 spraw przeciwko Bankowi, dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych, głównie do CHF, w których wartość przedmiotu sporu wynosiła 265,3 mln zł. Zgłaszane w pozwach roszczenia wywodzone z umów kredytów i pożyczek denominowanych generalnie dotyczą uznania umowy kredytu/pożyczki za nieważną i zasądzenia zwrotu zapłaconych rat kredytowych alternatywnie uznania za abuzywne klauzul denominacyjnych i zasądzenia zapłaty.

Opis zmian otoczenia prawnego w zakresie portfela kredytowego PLN w tym wakacje kredytowe

Bank wprowadził szereg specjalnych rozwiązań i produktów dla kredytobiorców dotkniętych trudną sytuacją związaną z pandemią COVID-19 oraz uczestniczy w działaniach mających na celu wsparcie i pomoc skierowaną zarówno do przedsiębiorców jak i osób fizycznych.

Aktualnie obowiązujące ułatwienia dla kredytobiorców to m.in.:

- 1. Wakacje ustawowe wprowadzone zgodnie z zapisami w Ustawie z dnia 02 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875) tzw. Tarcza 4.0.**

Z zawieszenia wykonania umowy kredytu mogą skorzystać osoby fizyczne będące konsumentami w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, które przed dniem 13 marca 2020 r. zawarły z Bankiem umowę o kredyt, a termin zakończenia okresu kredytowania w nich określony przypada po upływie 6 miesięcy od powyższej daty, o ile po dniu 13 marca 2020 r. utraciły pracę lub inne główne źródło dochodu (jeżeli pracę lub inne główne źródło dochodu utracił tylko jeden ze współkredytobiorców, również można skorzystać z zawieszenia).

Wniosek o zawieszenie wykonania umowy może zostać złożony przez Klienta w odniesieniu do umów kredytu należących do poniższych trzech grup:

- umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w tym: pożyczka gotówkowa, „Przejrzysta pożyczka”, kredyt PV, pożyczka w ROR, karta kredytowa oraz preferencyjne kredyty proekologiczne udzielane we współpracy z donatorami środków na ochronę środowiska np. NFOŚiGW, WFOŚiGW, BGK (dalej zwane proekologicznymi kredytami donatorskimi),
- umowy o pożyczkę hipoteczną oraz umowy o kredyt hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami,
- umowy o kredyt w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, w tym: pożyczka gotówkowa na kwotę wyższą niż 255 550 zł, preferencyjne kredyty donatorskie, kredyt giełdowy.

2. Fundusz wsparcia kredytobiorców będących w trudnej sytuacji finansowej

Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK) to mechanizm zapewniający pomoc dla kredytobiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej i są zobowiązani do spłaty rat kredytu mieszkaniowego. Rozwiązania FWK skierowane są także dla kredytobiorców, którzy sprzedali kredytowaną nieruchomość, a kwota uzyskana ze sprzedaży nie pokryła całego zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego (promesa lub pożyczka na spłatę zadłużenia).

Na FWK składają się wpłaty kredytodawców. Wsparcie wypłacane jest na okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, przy czym indywidualnie ustalana kwota wsparcia nie może być wyższa niż 2 tys. zł miesięcznie. Jest ono przekazywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego bankowi kredytobiorcy, który udzielił kredytu mieszkaniowego.

Z Funduszu można uzyskać wsparcie:

- na pokrycie aktualnie spłacanych rat kredytu mieszkaniowego, lub
- pożyczkę na pokrycie pozostałej po sprzedaży kredytowanej nieruchomości części zadłużenia.

3. Wakacje kredytowe wprowadzone zgodnie z zapisami w Ustawie z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

W dniu 9 czerwca 2022 roku Sejm uchwalił ustawę o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która przewiduje, m. in., wakacje kredytowe dla konsumentów.

Ustawa przewiduje możliwość zawieszenia spłaty rat kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej, udzielonych konsumentowi w walucie polskiej, z wyłączeniem indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska (w tym zakresie wprowadzona została zmiana w stosunku do pierwotnego projektu, nie zawierała doprecyzowania, że nie dotyczy kredytów lub pożyczek indeksowanych lub denominowanych do waluty innej niż waluta polska).

Zawieszenie przysługuje konsumentowi w okresie:

- od dnia 1 sierpnia 2022 r. do dnia 30 września 2022 r. – w wymiarze dwóch miesięcy;
- od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. – w wymiarze dwóch miesięcy;
- od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. – w wymiarze miesiąca w każdym kwartale.

Przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym jeżeli konsument jest stroną więcej niż jednej umowy z danym kredytodawcą, wniosek o zawieszenie spłaty rat może dotyczyć tylko jednej z tych umów zawartej w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych (a nie jak pierwotnie było przewidziane – w celu nabycia nieruchomości przeznaczonej na zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych). Powyższe oznacza, że wsparciem będą objęte również kredyty i pożyczki udzielone w celu utrzymania prawa związanego z nieruchomością mieszkalną, a także na budowę lub przebudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego.

Na wzór rozwiązania przewidzianego w ustawie covidowej przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym spłata kredytu zostaje zawieszona z dniem doręczenia kredytodawcy wniosku o zawieszenie spłaty raty na okres w nim wskazany. W okresie zawieszenia konsument nie jest zobowiązany do dokonywania płatności wynikających z umowy, z wyjątkiem opłat z tytułu ubezpieczeń powiązanych z tą umową. W okresie zawieszenia nie są także naliczane odsetki ani pobierane opłaty inne niż wskazane w potwierdzeniu.

Okres zawieszenia spłaty kredytu lub pożyczki nie jest traktowany jako okres kredytowania. Okres kredytowania oraz wszystkie terminy przewidziane w umowie ulegają przedłużeniu o okres zawieszenia spłaty rat.

Wakacje kredytowe mogą być zastosowane do umów zawartych przed 1 lipca 2022 r., w tym – do umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, czyli przed dniem 22 lipca 2017 r.; o ile termin zakończenia okresu kredytowania określony w umowie przypada najwcześniej 1 stycznia 2023 r. (zgodnie z projektem ustawy „po upływie 6 miesięcy” od 1 lipca 2022 r.).

Wakacje kredytowe będą dostępne dla wszystkich posiadaczy kredytów i pożyczek hipotecznych, bez względu na osiągnięte dochody, a wniosek o zawieszenie spłaty rat może zostać złożony przez jednego kredytobiorcę. Bank Ochrony Środowiska S.A. mimo krótkiego czasu na wdrożenie uruchomił wszystkie możliwe kanały do składania wniosków przez klientów z dniem 29 lipca 2022 r. Zmiany zostały wdrożone na czas i od tego dnia Bank zbiera wnioski od klientów poprzez bankowość internetową, stronę www oraz oddziały.

Bank planuje dokonanie modyfikacji rozwiązania, by móc przyjmować wnioski o zawieszenie rat na cały okres w jakim klienci mogą korzystać z wakacji kredytowych. Zmiana ta jest następstwem oczekiwań UOKiK. Wcześniejsza interpretacja ustawy przez Bank pozwalała na zarządzanie dyspozycjami klientów w ujęciu kwartalnym, co od strony operacyjnej, w tym zarządzania zmianami, w dyspozycjach inicjowanych przez klientów (wycofywanie zawieszenia), wydawała się bardziej optymalna.

Dużym wyzwaniem okazało się nowe rozwiązanie informatyczne do systemu centralnego (obsługujące mechanizm zawieszania rat). Działaniem wykraczającym poza standardy było skrócenie czasu na testy rozwiązań, co rodzi ryzyko błędów mogących ujawniać się w czasie trwania wakacji kredytowych. Bank cały czas pracuje nad poprawieniem nowych rozwiązań, aby świadczyć klientom usługi na jak najwyższym poziomie pomimo nierealnego terminu 2 tygodni vacatio legis. Prowadzony jest stały monitoring zgłoszeń i sugestii klientów w odniesieniu do funkcjonowania rozwiązania.

8. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W I półroczu 2022 roku nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

9. Informacja o dywidendzie

W pierwszym półroczu 2022 roku nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. w dniu 30 czerwca 2022 roku podjęło Uchwałę o przeznaczeniu zysku netto Banku osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku w wysokości 48 714 tys. zł w całości na kapitał zapasowy.

10. Informacje o wartości przyjętych zabezpieczeń

Na koniec czerwca 2022 roku wartość istotnych zabezpieczeń z wyłączeniem weksli in blanco oraz cesji z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości lub ruchomości wyniosła 28 155,0 mln zł. Najważniejszym rodzajem zabezpieczenia pozostają zabezpieczenia hipoteczne (11 853,6 mln zł, tj. 42,1%). Zastawy wyniosły 9 263,0 mln zł, co stanowi 32,9% ogółu zabezpieczeń. Gwarancje i poręczenia wyniosły 5 038,4 mln zł, tj. 17,9% ogółu zabezpieczeń. Cesje wierzytelności od kontrahenta kraju OECD wyniosły 1 338,8 mln zł, tj. 4,8% ogółu zabezpieczeń. Umowy ubezpieczenia KUKE wyniosły 324,7 mln zł, tj. 1,2% ogółu zabezpieczeń. Pozostałe zabezpieczenia nie przekroczyły 1,0% ogółu zabezpieczeń.

11. Akcjonariat i prawa z akcji

11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku

Następujący Akcjonariusze posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów i udziału w kapitale:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 53 951 960 akcji co stanowi 58,05% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - posiadający 8 000 000 akcji, co stanowi 8,61% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - posiadająca 5 148 000 akcji, co stanowi 5,54% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ogólna liczba akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. wynosi 92 947 671. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

11.2. Akcje własne

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Bank posiadał 37 775 akcji własnych, które reprezentują 0,04% kapitału zakładowego i 0,04 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Bank, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z akcji własnych.

11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

11.6. Zasady zmiany Statutu Banku

Zmiany Statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Uchwała o zmianie Statutu zapada większością trzech czwartych oddanych głosów.

12. Organy Banku

12.1. Rada Nadzorcza Banku

Na dzień 31 grudnia 2021 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Emil Ślęzak – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Ireneusz Purgacz – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Paweł Sałek – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Leszek Banaszak
- Robert Czarnecki
- Zbigniew Dynak
- Janina Goss
- Marcin Jastrzębski
- Andrzej Matysiak
- Piotr Wróbel

Z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A., tj. z dniem 30 czerwca 2022 r. upłynęła dotychczasowa kadencja Rady Nadzorczej. ZWZ powołało Radę Nadzorczą nowej XII kadencji. Rada Nadzorcza, na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 30 czerwca 2022 r., wybrała spośród swoich członków Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza,

W związku z powyższym skład Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

- Emil Ślęzak - Przewodniczący
- Iwona Marciniak - Wiceprzewodniczący
- Andrzej Matysiak - Sekretarz
- Piotr Bielarczyk
- Janina Goss
- Piotr Sadownik
- Paweł Sałek
- Aleksandra Świderska
- Tadeusz Wyrzykowski

Członkowie niezależni

W wyniku złożonych przez Członków Rady Nadzorczej oświadczeń, w tym także formularzy złożonych w ramach pierwotnej bądź wtórnej oceny odpowiedniości wynika, że kryteria niezależności spełnia pięcioro członków Rady Nadzorczej:

- Emil Ślęzak
- Janina Goss
- Piotr Sadownik
- Paweł Sałek
- Aleksandra Świderska

12.2. Zarząd Banku

W I półroczu 2022 roku skład Zarządu uległ następującym zmianom:

- Pani Marzena Koczuł złożyła rezygnację ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 23 maja 2022 r.

W związku z powyższym skład Zarządu Banku na dzień 30 czerwca 2022 r. przedstawiał się następująco:

- Wojciech Hann – Prezes Zarządu,
- Arkadiusz Garbarczyk – Wiceprezes – Pierwszy zastępca Prezesa Zarządu,
- Robert Kasprzak – Wiceprezes Zarządu,
- Jerzy Zań – Wiceprezes Zarządu.

Zasady działania, kompetencje i zadania Zarządu zostały określone w §§ 21 – 23 Statutu oraz w Regulaminie Zarządu (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

13. Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej

W BOŚ S.A. działa - przyjęty uchwałami Rady Nadzorczej Banku - system zarządzania Bankiem, w ramach którego funkcjonuje adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej. System kontroli wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Komitet Audytu Wewnętrznego, Zarząd i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków.

System kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. obejmuje ściśle ze sobą powiązane wielostronne procesy kierowania i zarządzania wszystkimi obszarami działalności Banku i jest w sposób trwały i spójny wkomponowany w system zarządzania Bankiem jako całości.

System kontroli wewnętrznej Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej BOŚ S.A. i obejmuje jednostki organizacyjne Banku oraz podmioty zależne. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
- na drugi poziom, składa się co najmniej:
 - zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej,
 - działalność komórki do spraw zgodności.
- na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego.

W ramach ww. trzypoziomowej struktury systemu kontroli wewnętrznej w Banku działają:

- funkcja kontroli, która jest realizowana na wszystkich trzech poziomach, w szczególności na pierwszym poziomie, tj. w ramach działalności operacyjnej Banku. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych i obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- komórka do spraw zgodności funkcjonująca na drugim poziomie, obok zarządzania ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych. Komórka do spraw zgodności ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,

- komórka audytu wewnętrznego realizująca zadania na trzecim poziomie. Komórka audytu wewnętrznego ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

Skuteczność systemu kontroli wewnętrznej zależy od efektywnego funkcjonowania każdego z ww. poziomów.

Funkcjonujące w Banku mechanizmy kontroli służą ograniczaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka, wykrywaniu i korygowaniu niepożądanych zdarzeń, które już wystąpiły oraz likwidowaniu skutków zaistniałych zdarzeń.

W Banku funkcjonują mechanizmy gwarantujące niezależność komórki audytu wewnętrznego i komórki do spraw zgodności, które zostały opisane w Uchwale Zarządu i Rady Nadzorczej dotyczącej „Systemu kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A.”.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje komórka organizacyjna, która realizuje funkcję związaną z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności poprzez działania, a w szczególności: projektowanie polityki i zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności, organizację systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, dokonywanie identyfikacji, oceny, kontroli i monitoringu oraz raportowania ryzyka braku zgodności, a także współpracę z podmiotami Grupy kapitałowej w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności i jest organizacyjnie bezpośrednio podporządkowana Prezesowi Zarządu Banku.

W Banku funkcjonuje komórka audytu wewnętrznego, która dokonuje oceny realizacji procesów i przyczynia się do ich usprawnienia, w tym w szczególności procesów biznesowych, procesów zarządzania ryzykiem i procesów zarządczych oraz stosowanych w ich przebiegu mechanizmów kontrolnych. Komórka audytu wewnętrznego przeprowadza m.in. okresową weryfikację funkcjonujących w Banku mechanizmów i związanych z nimi procedur kontroli wewnętrznej. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest niezależne i obiektywne badanie i ocena adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku (z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego) oraz podmiotów zależnych. Wyniki weryfikacji i przeprowadzonych badań przez komórkę audytu wewnętrznego prezentowane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej w ramach corocznej informacji o skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Audyt wewnętrzny, bezpośrednio podlegający Prezesowi Zarządu Banku, jest integralnym i niezależnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w Banku. Nadzór merytoryczny nad komórką audytu wewnętrznego sprawuje Komitet Audytu Wewnętrznego. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest niezależne i obiektywne badanie i ocena prawidłowości, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej związanym z działalnością Banku oraz podmiotów zależnych.

Komórka audytu wewnętrznego, realizując swoje zadania działa zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi Banku, a także w oparciu o dobre praktyki zawarte w Międzynarodowych Standardach Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego, zalecane przez Instytut Auditorów Wewnętrznych i Kodeks Etyki Instytutu Auditorów Wewnętrznych ustalony przez IIA.

Mechanizmy kontrolne sporządzania sprawozdań finansowych

W celu zapewnienia rzetelności i poprawności funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Banku funkcjonuje szereg mechanizmów kontrolnych. Stanowią one element funkcjonalności systemów sprawozdawczych oraz regulacji wewnętrznych. Mechanizmy te polegają m.in. na ciągłej weryfikacji i rekuncylacji danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest poddawany weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Roczne sprawozdania finansowe podlegają przeglądowi przez Komitet Audytu Wewnętrznego i przyjęciu przez Radę Nadzorczą oraz są akceptowane do publikacji przez Zarząd BOŚ S.A.

Ponadto Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A, rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz sprawozdania Zarządu z działalności

Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. sporządzonego łącznie ze sprawozdaniem Zarządu z działalności BOŚ S.A., w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami oraz ze stanem faktycznym, zgodnie z art. 382 par. 3 Kodeksu spółek handlowych.

Do zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego należy wsparcie Rady poprzez sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad systemem zarządzania Bankiem, tj. w szczególności systemem kontroli wewnętrznej oraz przebiegiem procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej.

Do głównych zadań KAW należą w szczególności monitorowanie:

- procesu sprawozdawczości finansowej,
- skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.

14. Konflikt interesów w BOŚ S.A.

W Banku obowiązują przepisy dotyczące zarządzania konfliktami interesów, w tym zasady przeciwdziałania konfliktom interesów. Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej określają zasady wyłączenia członków tych organów, z udziału w rozpatrywaniu spraw i podejmowaniu decyzji, z którymi związany jest konflikt interesów. W przypadku powstania lub możliwości wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów osoby, których taka sytuacja dotyczy mają obowiązek ujawnić tę sytuację.

Ponadto w Banku obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące zasad przyjmowania korzyści lub prezentów, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu decyzji wobec klientów lub podmiotów współpracujących z Bankiem.

15. Polityka wynagrodzeń w BOŚ S.A.

15.1. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.

W celu wypełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, Bank wdrożył Politykę wynagrodzeń, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku Ochrony Środowiska S.A.

Komitet ds. Wynagrodzeń i Nominacji powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje Politykę wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze, opiniuje i monitoruje wysokość wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, kierowanie komórką do spraw zgodności oraz kierowanie komórką audytu wewnętrznego.

Maksymalny poziom wynagrodzenia zmiennego każdej z osób zajmujących stanowisko kierownicze nie przekracza 100% wynagrodzenia stałego. Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. może wyrazić zgodę na zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego w stosunku do wynagrodzenia stałego do 200%, zgodnie z procedurą przewidzianą w § 25 ust. 3 pkt 4) lit. b) i c) Rozporządzenia MFFiPR. Zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie dotyczy Członków Zarządu Banku.

W okresie sprawozdawczym:

- po zakończeniu okresu retencyjnego, dokonano przeliczenia na gotówkę i wypłaty akcji fantomowych, przyznanych w ramach I transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2019r. dla członków Zarządu oraz w ramach przyznanej II transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2018 roku, w łącznej wysokości 90,0 tys. zł brutto (11 814 sztuk akcji fantomowych po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną z kursów zamknięcia ustalonych na pięciu pierwszych sesjach po upływie okresu retencyjnego, tj. 7,6200 zł);
- ustalono i wypłacono wynagrodzenia zmienne za 2021 rok dla osób zajmujących stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku (z wyłączeniem Członków Zarządu). Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2021 roku wyniósł 1 620 070 zł brutto plus narzuty. Naliczone wynagrodzenia zmienne za 2021 r., ze względu na ich wysokość podlegały w całości wypłacie w gotówce bez konieczności wypłaty części w akcjach Banku i odroczenia.

Wynagrodzenie zmienne Członków Zarządu za wyniki roku 2021 nie zostało jeszcze rozliczone i przyznane.

15.2. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych

W 2021 i I półroczu 2022 roku w Banku nie było programu akcji pracowniczych.

15.3. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie z przekazanymi do Banku informacjami, żaden z członków Zarządu, a także żaden z Członków Rady Nadzorczej nie posiadał w dniu 30 czerwca 2022 roku:

- akcji Banku ani uprawnień do nich,
- akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku.

15.4. Szkolenia i rozwój

Rozwój kompetencji koncentruje się na kompetencjach biznesowych, wspierających transformację Banku i realizację celów strategicznych „Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023.

Celem realizowanych działań szkoleniowo-rozwojowych w Banku jest przede wszystkim:

- podnoszenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji celów określonych w strategii Banku oraz planach biznesowych poszczególnych obszarów działalności;
- wsparcie działań mających na celu transformację kulturową i wdrożenie kultury organizacyjnej opartej na wartościach Banku;
- rozwój wiedzy i umiejętności menedżerskich niezbędnych do nowoczesnego i efektywnego zarządzania.

W szkoleniach stacjonarnych oraz w kanałach zdalnych udział wzięło łącznie 4 913 uczestników, w tym w szkoleniach zewnętrznych 2 159 a w wewnętrznych 2 754 uczestników.

Rozwój przywództwa

Strategia BOŚ to wyzwania, które potrzebują świadomego i silnego przywództwa. Dlatego, od 2021 roku rozpoczęto w Banku realizowanie Akademii Zarządzania - programu rozwojowego dedykowanego kadry zarządzającej - średniego i wyższego szczebla. Program rozwija kompetencje przywódcze, które są niezbędne do budowania zaangażowanych i efektywnych zespołów, uczy umiejętności myślenia i zarządzania strategicznego, budowania motywacji i zaangażowania pracowników oraz kształtowania i wzmacniania postaw zgodnych z wartościami Banku.

Kultura dialogu i informacji zwrotnej

W Banku został wdrożony nowy system oceny pracy #SOOP, który pełni nie tylko rolę ewaluacyjną, ale również rozwojową. Jego celem jest ocena efektywności pracowników oraz prezentowanej przez nich postawy. W procesie oceny stawiamy na regularny feedback między pracownikiem a menedżerem poprzez stały monitoring realizacji jego celów i prezentowanej postawy. Cały proces opiera się na partnerskiej relacji, w której zarówno menedżer, jak i pracownik, są odpowiedzialni za jakość realizowanych celów oraz postawę. W procesie #SOOP stawiamy na rozwój. Każdy pracownik, wraz ze swoim przełożonym, określa Indywidualny Plan Rozwoju, którego realizacja ma wesprzeć pracownika w jego codziennej pracy. Podczas wdrożenia nowego #SOOP odbyły się szkolenia wewnętrzne dla menedżerów i pracowników, które uczyły nowego procesu oraz podkreślały wartość monitoringu efektywności i udzielania regularnej informacji zwrotnej.

Dzielenie się wiedzą i rozwój kompetencji

Cyklicznie uruchamiana jest Akademia HR „Sięgaj po rozwój” - kateria szkoleń miękkich prowadzonych przez naszych wewnętrznych ekspertów. To inicjatywa, która daje szereg możliwości zdobywania wiedzy i podnoszenia kompetencji, a także możliwość dzielenia się wiedzą z innymi pracownikami. Jej celem jest promowanie w Banku podejścia do ciągłego uczenia się (lifelong learning) i podnoszenia kompetencji. Chcemy, aby pracownicy mieli dostęp do treści rozwojowych w różnych formach, dostosowanych do ich potrzeb i możliwości. W ten sposób budujemy organizację uczącą się, w której wartość „profesjonalizm” przekłada się na konkretne działania.

Dbłość o dobrostan pracowników

Z myślą o naszych pracownikach stworzyliśmy program „Przystanek Wellbeing” obejmujący szeroki wachlarz działań, które pomagają naszym pracownikom odnaleźć się w trudnej, zmieniającej się rzeczywistości. W ramach programu odbyły się liczne webinary między innymi „Stay Strong. Jak wzmacniać swoją odporność psychiczną” oraz webinary nawiązujące do sytuacji na Ukrainie „Przywództwo w czasach niepokoju”, „Zachowaj równowagę – praktyczne sposoby radzenia sobie ze stresem w sytuacji zagrożenia”, „Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie”.

Działania szkoleniowe:

Zakres podnoszenia kompetencji obejmował:

- szkolenia w sieci sprzedaży:
systemy, aplikacje, produkty i procesy bankowe, standardy sprzedaży oraz jakości obsługi klienta, polityka bezpieczeństwa banku, bankowość elektroniczna, kursy kasjerskie walutowo-złotówkowe, nowelizacja ustawy OZE, systemy wsparcia OZE, rozwój rynku gospodarki odpadami, programy wspierające ochronę środowiska, podstawy w zakresie konstrukcji instalacji fotowoltaicznych, Program Czyste Powietrze w zakresie przyjmowania i obsługi dotacji NFOŚiGW, etc.,
- zagadnienia dotyczące ryzyka:
kluczowe zmiany w zakresie zarządzania ryzykiem i adekwatności kapitałowej oraz potencjalny wpływ na sektor bankowy CRR3 i CRDVI oraz MREL, MSSF 9 (utrata wartości) Nowa Rekomendacja R i nowa definicja default, sekurytyzacja tradycyjna i syntetyczna, wymóg MREL - istota, poziom i implikacje dla sektora bankowego, etc,
- bezpieczeństwo
RODO od podstaw, wzorcowa dokumentacja ochrony danych osobowych wynikająca z RODO, wdrażanie chmury w banku, zarządzanie ryzykiem w systemach bezpieczeństwa informacji zgodnie z ISO/IEC 27005:2018, etc.
- obszar IT:
zagadnienia dotyczące składni Języka SQL w środowisku Oracle, Cloud Architecture, Cloud Native, Data&AI&ML, Security&Compliance, Adoption&Change Management, Business Solutions, umowy wdrożeniowe na systemy IT - aspekty prawne i praktyczne, etc.
- rozwój kompetencji menedżerskich, szkolenia rozwoju dla pracowników.

Szkolenia e-learningowe

Z biblioteki szkoleń e-learningowych skorzystało łącznie 1 075 uczestników, przy czym wielu z nich brało udział w kilku szkoleniach i w takim ujęciu liczba uczestników aktywnie korzystających z biblioteki szkoleń e-learning wynosiła łącznie 3 807.

Nadto w tej formule przeprowadzone zostały badania poziomu wiedzy produktowej, ekologicznej, kompetencji oraz szkolenia w zakresie rozwoju osobistego i umiejętności miękkich, obejmujące zagadnienia, tj. m.in.: well-being, polskiego ładu, o kulturze ryzyka, jak rozmawiać z dziećmi o wojnie.

Wszystkie organizowane przez bank działania szkoleniowe są na bieżąco oceniane pod kątem efektywności, satysfakcji pracowników biorących w nich udział oraz poziomu zdobytej przez nich wiedzy i stale udoskonalane.

16. Działalność społeczna – Fundacja BOŚ

Od niemal 13 lat Fundacja jest zaangażowana w realizację istotnych dla Banku Ochrony Środowiska projektów, których celem jest edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i promocji zachowań prozdrowotnych, zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej – szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

W I półroczu 2022 roku Fundacja kontynuowała prowadzenie swoich wieloletnich projektów oraz uruchamiała nowe.

Projekt „Postaw na Słońce” – VIII edycja

Projekt promujący Odnawialne Źródła Energii (OZE), a szczególnie fotowoltaikę, jest prowadzony przez Fundację od września 2014 roku. W ramach projektu odbywają się dwa niezależne konkursy dla młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych: badawczy i filmowy. W konkursie badawczym młodzież zdobywa wiedzę w zakresie mikroinstalacji OZE i przygotowuje projekty instalacji PV dla domów jednorodzinnych oraz budynków szkolnych, a następnie dzieli się wiedzą ze społecznością lokalną. W konkursie filmowym zadaniem uczniów jest stworzenie filmu opowiadającego o odnawialnych źródłach energii, lokalnych instalacjach OZE lub tłumaczącego jak działają wybrane OZE.

Do VIII edycji projektu zgłosiło się 215 zespołów uczniowskich (1 085 uczestników). W efekcie prac uczniów powstało 308 projektów mikroinstalacji. W ramach konkursu filmowego powstało 28 filmów promujących odnawialne źródła energii.

Projekt „Zielona Ławeczka” – VIII edycja

„Zielona Ławeczka” to ogólnopolski, prospołeczny projekt grantowy adresowany do mieszkańców otwartych osiedli zarządzanych przez spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe lub samorządy w miastach powyżej 10 tysięcy mieszkańców. Projekt umożliwia przemianę zaniedbanych terenów na osiedlach w zielone zakątki, miniogrody z ławeczką. Pozwala ożywić miejsca wokół bloków, stworzyć przestrzeń do odpoczynku i spotkań, a także pokazuje mieszkańcom, jak ważne jest wspólne działanie i jakie można osiągnąć dzięki niemu efekty. Merytorycznymi partnerami projektu są Katedra Architektury Krajobrazu i Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW.

W kwietniu 2022 roku została uruchomiona VIII edycja projektu. W tej edycji zespoły mogą otrzymać dofinansowanie w wysokości do 2 tysięcy zł, jeśli przewidzą w swoich projektach elementy mikroretencji lub 1,5 tysiąca zł bez tych elementów. Do każdego grantu dodatkowo przekazana zostanie ławka parkowa. Do projektu zgłosiły się 83 zespoły sąsiedzkie. Obecnie trwa ocena nadesłanych projektów.

Aplikacja „Brudno Tu”

Celem projektu jest wsparcie samorządów terytorialnych w walce z nielegalnym składowaniem śmieci. Każdy, kto pobierze na smartfon bezpłatną aplikację „Brudno Tu” dostępną w Google Play i App Store, może zgłosić miejsce, w którym zauważy nielegalnie pozostawione śmieci w lasach, parkach i innych miejscach w całej Polsce. Po umieszczeniu zgłoszenia wraz ze zdjęciem i krótkim opisem w aplikacji, system automatycznie lokalizuje i przesyła do właściwego samorządu i jednostki, która w jego imieniu odpowiada za usuwanie odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednią informację.

Projekt „Tradycyjny Sad” – V edycja

Celem „Tradycyjnego Sadu” jest restytucja i promocja rodzimych odmian roślin sadowniczych, wypartych przez odmiany nowej generacji. Projekt wspiera utrzymanie tradycyjnych starych drzew owocowych oraz zwraca uwagę uczestników i odbiorców na konieczność zwiększania różnorodności biologicznej, która służy ochronie ekosystemów przyrodniczych. Zadaniem uczestników konkursu grantowego jest stworzenie minisadu, składającego się z co najmniej pięciu drzew, na ogólnodostępnym terenie, np. przy szkole, plebanii lub na działce należącej do gminy.

Na początku 2022 roku została uchroniona piąta edycja projektu „Tradycyjny Sad”, w której skupiliśmy się na starych odmianach wiśni. Patronat honorowy nad projektem objęli: Minister Edukacji i Nauki, Minister Klimatu i Środowiska, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Uniwersyteckie Centrum Badań nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem. Do udziału w projekcie zgłosiło się 178 szkół (1310 uczestników) z całej Polski, a 110 z nich otrzymało od Fundacji grant na założenie minisadu. Powstało 110 minisadów i zostało posadzonych ok. 581 drzew starych odmian. Etapem dodatkowym jest tworzenie Pomologicznej Mapy Polski, który jeszcze trwa. Przedsięwzięcie to ma na celu zlokalizowanie historycznych odmian drzew owocowych - jabłoni, grusz, śliw, czereśni i wiśni.

Świat oczami młodych – V edycja

„Świat Oczami Młodych” to konkurs kreatywny. W latach 2017-2020 dotyczył projektowania znaczków pocztowych, a w każdej edycji poruszaliśmy ważny społecznie temat. W kwietniu 2022 roku konkurs został wznowiony w zupełnie innej odsłonie. Piąta edycja konkursu dotyczy projektów ekomurali, które przedstawiają temat różnorodności biologicznej.

Konkurs jest skierowany do szkół wszelkiego typu: podstawowych, ponadpodstawowych oraz wyższych, a także do ośrodków kultury, bibliotek i innych placówek o charakterze edukacyjnym lub kulturalnym.

Nabór wniosków zakończył się 30 czerwca 2022 roku. Napłynęło 250 projektów murali ze 143 placówek. Komisja konkursowa złożona z artystów i przedstawicieli Fundacji wyłoni pięć najlepszych projektów, które otrzymają dofinansowanie w wysokości do 15 tysięcy zł na realizację. Wyniki zostaną opublikowane 15 lipca 2022 roku. Murale powstaną do połowy października 2022 roku.

Projekt „Zdrowo jem, więcej wiem” – XII edycja

Kolejny ogólnopolski projekt Fundacji BOŚ skierowany jest tradycyjnie do najmłodszych uczniów (zerówki i klasy I-III szkół podstawowych). Fundacja BOŚ realizuje go od 11 lat i od samego początku towarzyszy mu troska o zdrowie młodego pokolenia. Projekt trwa przez cały rok szkolny, podzielony jest na etapy odpowiadające porom roku i ma charakter ogólnopolskiej międzyszkolnej rywalizacji zespołowej. Głównym celem projektu jest wykształcenie u dzieci postaw prozdrowotnych poprzez uczenie zasad zdrowego odżywiania. Począwszy od VII edycji projekt obejmuje patronatem honorowym Małżonka Prezydenta RP, Pani Agata Kornhauser-Duda.

We wrześniu 2021 roku uruchomiona została XII edycja projektu, która zakończyła się w czerwcu 2022 roku. Do projektu zgłosiło się ponad 2300 zespołów konkursowych, czyli ponad 47 tys. uczniów i nauczycieli. Uczestnicy konkursu mieli za zadanie przekazać zdobytą wiedzę innym uczniom w swoich szkołach oraz swoim rodzicom. W ten sposób edukacją prozdrowotną zostały objętych około 100 tysięcy uczniów oraz około 30 tysięcy rodziców i opiekunów uczniów. W trakcie trwania projektu wyłoniono łącznie 26 najlepszych zespołów z placówek edukacyjnych z całej Polski, niemal 37 nauczycieli i 499 uczniów.

Projekt „PlanujeGotuje.pl”

PlanujeGotuje.pl to serwis internetowy oraz aplikacja zawierające bazę przepisów kulinarnych, które powstały podczas realizacji projektów Fundacji. W serwisie znajduje się blisko tysiąc przepisów dla miłośników gotowania, bez względu na upodobania czy rodzaj diety. W dedykowanej zakładce „FIT” można znaleźć racjonalne diety przygotowane przez dietetyków. Narzędzie o nazwie „Kreator dobrego smaku” umożliwia użytkownikom skomponowanie indywidualnej diety z uwzględnieniem określonej ilości kalorii oraz diety bezmlecznej, bezglutenowej lub wegańskiej.

Projekt „Aktywniepozdrowie.pl”

Portal internetowy www.aktywniepozdrowie.pl jest kolejnym ogniwem merytorycznej całości Programu „Zdrowie” i stanowi kompendium wiedzy na temat zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz ekologii. Artykuły zawarte na portalu zostały opracowane przez naukowców z wiodących polskich ośrodków badawczych i uczelni, dzięki czemu jest często wykorzystywanym przez internautów wiarygodnym źródłem wiedzy na temat ekologii i zdrowego stylu życia. W I półroczu 2022 roku strona odnotowała prawie 15 000 odsłon.

PROGRAM „FILANTROPIA I WOLONTARIAT” W GRUPIE BOŚ

Obok działalności w obszarze edukacji proekologicznej i promocji zdrowego stylu życia w 2021 r. Fundacja rozwijała także działania zwiększające zaangażowanie społeczne pracowników Banku. W ramach działalności Fundacji wspieramy program filantropii, a także inicjatywy w ramach programu wolontariatu pracowniczego w Grupie BOŚ. Partnerem programu jest Dom Maklerski BOŚ S.A.

Projekt „Mikrodotacje”

W ramach projektu „Mikrodotacje” pracownicy Grupy BOŚ mogą ubiegać się o środki finansowe na inicjatywy, które służą określonej społeczności lokalnej i są realizowane przez pracowników we współpracy z wybranymi organizacjami pozarządowymi lub placówkami publicznymi.

Projekt „Pomagam Cały Rok”

„Pomagam Cały Rok” to projekt regularnej filantropii pracowników Grupy BOŚ i Fundacji. Powstał w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby osób zatrudnionych w Grupie BOŚ, chcących zaangażować się w pomoc koleżeńską dla swoich współpracowników, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji losowej oraz w zbiórkę funduszy na cele dobroczynne.

Dzięki ofiarności pracowników Banku i DM BOŚ, w ramach projektu, zostały przyznane również stypendia dla zdolnej młodzieży z niezamożnych rodzin. W roku szkolnym 2021/2022 wsparcie otrzymało troje uczniów - podopiecznych Fundacji Świętego Mikołaja, z którą Fundacja współpracuje od kilku lat.

Zbiórka Funduszy dla Ukrainy

Przez cały marzec Fundacja prowadziła zbiórkę finansową wśród pracowników grupy BOŚ. Dzięki pracownikom zebrano ponad 50 tysięcy zł. Tę kwotę podwoił Bank Ochrony Środowiska, a Dom Maklerski BOŚ dodatkowo przekazał 100 tysięcy zł. W efekcie przekazano na konto Polskiego Czerwonego Krzyża kwotę w wysokości 211 tysięcy zł.

PCK przeznaczył darowiznę na działania pomocowe na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy, między innymi na dostarczanie bonów żywnościowych, zapewnienie opieki nad dziećmi, wsparcie psychologiczne i językowe oraz na budowę Centrów Integracji.

Zbiórka książek dla Zaczytanych.org

W ramach współpracy z Fundacją Zaczytani.org w czerwcu 2022 roku uruchomiona została zbiórka książek, zarówno używanych, jak i nowych, wśród pracowników grupy BOŚ. Zbiórka potrwa do końca lipca br., a zebrane książki trafią do Zaczytanych Bibliotek w szpitalach, domach dziecka i innych instytucjach na terenie całej Polski.

Współpraca z Centrum Nauki Kopernik

Fundacja podjęła pod koniec 2021 r. współpracę z największą instytucją promującą naukę wśród dzieci i młodzieży - Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Współpraca dotyczy wsparcia największego i najstarszego programu edukacyjnego CNK, jakim jest „Klub Młodego Odkrywcy”. W Klubach Młodego Odkrywcy (KMO) dzieci dokonują doświadczeń i eksperymentów odkrywając prawa fizyki i chemii pod okiem opiekunów, zdobywając wiedzę i rozwijając kompetencje przyszłości. Program ma już zasięg międzynarodowy, obejmuje wiele dyscyplin naukowych i przeznaczony jest dla wszystkich poziomów edukacyjnych. W ramach programu działa już prawie 1000 klubów w Polsce i zagranicą.

Współpraca z Fundacją Zaczytani.org

W kwietniu 2022 roku Fundacja podjęła współpracę z Fundacją Zaczytani.org. W efekcie 9 maja br. odbyło się otwarcie ufundowanej Zaczytanej Biblioteki w Schronisku św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn we Wrocławiu.

Dzięki współpracy z Fundacją Zacztyani.org osoby w kryzysie bezdomności mają teraz swobodny dostęp do literatury. Każdy będzie mógł zabrać ze sobą ulubioną pozycję nie martwiąc się o jej zwrot. Fundacja Zacztyani.org będzie systematycznie uzupełniać biblioteczkę o kolejne książki, które zyskają nowe życie.

Gitarowy Rekord Świata

W maju 2022 roku Fundacja zaangażowała się w Gitarowy Rekord Świata tworząc Strefę Zielonej Gitary. Wydarzenie odbyło się we Wrocławiu. Idea Strefy Zielonej Gitary była prosta: łączyła muzykę z ochroną środowiska.

Banki żywności SOS w Warszawie

W ramach współpracy z Bankiem Żywności SOS w Warszawie Fundacja dofinansowała stworzenie punktu dystrybucji żywności na warszawskiej Woli.

Uniwersytet Warszawski – Festiwal Nauki

W 2021 roku Fundacja podjęła współpracę z Uniwersytetem Warszawskim jako darczyńca jubileuszowej 25 edycji Festiwalu. W 2022 roku ta współpraca będzie kontynuowana. 26. edycja Festiwalu odbędzie się we wrześniu 2022 roku.

Social Media

Od grudnia 2021 roku Fundacja skupiła się na zwiększaniu swoich zasięgów na Facebooku. Wdrożyła regularne publikowanie postów o głównie o charakterze edukacyjnym i informacyjnym. Dodatkowo na profilu Fundacji są udostępniane wartościowe artykuły z zakresu ochrony środowiska, ekologii czy zdrowego żywienia.

Rozwijany jest również profil na Instagramie, na którym publikowana jest część treści, które trafiają na Facebooka. Docelowo Social Media mają być głównym miejscem promocji projektów Fundacji, zastępując inne, droższe formy.

Projekt wsparcia samorządów terytorialnych w zakresie małej retencji

Fundacja planuje rozszerzyć swoją ofertę dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. W tym celu planuje w 2022 roku przygotować platformę wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy JST, stworzyć bazę dobrych praktyk oraz zorganizować serię konferencji, w których wezmą udział przedstawiciele JST, instytucji państwowych oraz eksperci z zakresu retencji wody.

17. Informacje o zdarzeniach po dniu bilansowym

Wakacje kredytowe i kwota dodatkowej wpłaty do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców

W dniu 29 lipca 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 07 lipca 2022 roku o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która wprowadza m. in.:

- możliwość zawieszenia przez kredytobiorców spłaty kredytu hipotecznego udzielonego w walucie polskiej przez okres do ośmiu miesięcy w latach 2022-2023 („wakacje kredytowe”) oraz
- obowiązek wniesienia przez sektor bankowy dodatkowej wpłaty do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców w łącznej kwocie 1,4 mld zł.

Bank szacuje, że skorzystanie z wakacji kredytowych przez uprawnionych kredytobiorców, obniży jednorazowo w III kwartale 2022 roku wynik finansowy brutto Banku o 55 mln zł. Powyższy szacunek został sporządzony przy założeniu, że udogodnienie w postaci wakacji kredytowych zostanie wykorzystane przez 80% uprawnionych kredytobiorców. W kalkulacjach przyjęto poziom oprocentowania kredytów na dzień dokonywania szacunku wynikający ze ścieżki wzrostu rynkowych stóp procentowych oraz zasad przeszacowania stawek bazowych wynikających z umów kredytowych. W związku z obserwowanym wzrostem rynkowych stóp procentowych całkowity koszt wakacji kredytowych w wyniku przeszacowania stawek bazowych w umowach kredytowych do końca roku 2023 może zwiększyć się do 83 mln zł.

Kwota dodatkowej wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców zostanie określona decyzją Rady Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Bank nie otrzymał odpowiedniej decyzji Rady Funduszu Wsparcia Kredytobiorców dotyczącej ewentualnej kwoty dodatkowej wpłaty przypadającej na Bank.

VI. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A. oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Roczne Sprawozdanie Finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2022 roku sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w I półroczu 2022 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy i Banku, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
9.08.2022 r.	Wojciech Hann	Prezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
9.08.2022 r.	Arkadiusz Garbarczyk	Wiceprezes Zarządu – Pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
9.08.2022 r.	Robert Kasprzak	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
9.08.2022 r.	Jerzy Zań	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym